

**INFORMACJE DOTYCZĄCE RYZYKA, FUNDUSZY
WŁASNYCH, WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH, POLITYKI W
ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ I INNYCH INFORMACJI**

**ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia
Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26
czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla
instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych**

Warszawa, 16 lutego 2015 roku
aktualizacja z dnia 2 września 2015 roku

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie.....	4
II.	Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem	5
III.	Fundusze własne (CRR art. 437)	10
III.1	Opis podstawowych składników funduszy własnych (CRR art. 437.1).....	13
III.2	Uzgodnienie pozycji funduszy własnych oraz kapitałów własnych wykazanych w zbadanym sprawozdaniu finansowym.....	15
III.3	Pozycje nieodliczone od funduszy własnych.....	16
III.4	Fundusze własne zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji UE nr 1423/2013 z dnia 20.12.2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji , zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 r	17
IV.	Wymogi kapitałowe	29
IV.1	Metoda stosowana do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (CRR art.438.a).....	29
IV.2	Na wniosek odpowiedniego właściwego organu - rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych (CRR art. 438.b)	30
IV.3	Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w art. 147 i 112 CRR	30
IV.4	Wymogi kapitałowe na ryzyko rynkowe, rozliczenia/dostawy, limitu dużych ekspozycji przekraczających limity.....	31
IV.5	Wymogi kapitałowe na ryzyko operacyjne i straty z tego tytułu	32
V.	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta (CRR art. 439).....	33
VI.	Bufory kapitałowe, wskaźniki globalnego znaczenia systemowego (CRR art. 440, 441)	35
VII.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442)	36
VIII.	Aktywa obciążone (CRR art. 443).....	40
IX.	Korzystanie z ECAI (CRR art. 444)	41
X.	Ekspozycja na ryzyko rynkowe (CRR art. 445).....	41
XI.	Ryzyko operacyjne (CRR art. 446)	42
XII.	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art. 447)	42
XIII.	Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448)	43
XIV.	Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne (CRR art. 449)	43
XV.	Polityka w zakresie wynagrodzeń (CRR art. 450).....	43
XVI.	Dźwignia finansowa (CRR art. 451)	49

XVII.	Wymogi kwalifikujące do stosowania poszczególnych instrumentów i metod - stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (CRR art. 452)	50
XVII.1	Zezwolenie właściwego organu na stosowanie metody IRB (CRR art. 452.a) 50	
XVII.2	Struktura systemu ratingu wewnętrznego i powiązania między ratingami wewnętrznymi i zewnętrznymi (CRR art. 452.b.i)	51
XVII.3	Stosowanie oszacowań wewnętrznych do innych celów niż obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem (CRR art. 452.b.ii)	52
XVII.4	Opis procesu zarządzania ograniczeniem ryzyka kredytowego oraz uznawania technik ograniczania ryzyka kredytowego (CRR art. 452.b.iii)	54
XVII.5	Mechanizm kontroli systemów ratingowych oraz przeglądu systemów ratingowych (CRR art. 452.b.iv)	55
XVII.6	Opis procesu ratingów wewnętrznych (CRR art. 452.c)	56
XVII.6.1	Rządy i banki centralne (CRR art. 452.c.i)	56
XVII.6.2	Instytucje (CRR art. 452.c.ii)	56
XVII.6.3	Przedsiębiorcy, w tym mali i średni przedsiębiorcy, kredytowanie specjalistyczne oraz nabyte wierzytelności (CRR art. 452.c.iii)	56
XVII.6.4	Ekspozycje detaliczne (CRR art. 452.c.iv)	57
XVII.6.5	Ekspozycje kapitałowe (CRR art. 452.c.v)	59
XVII.6.6	Wartość ekspozycji według kategorii ekspozycji, w tym wartość kredytów pozostających do spłaty (bilansowa), niewykorzystanych zobowiązań (pozabilansowa), średnie wagi ryzyka, średnie wartości ekspozycji ważonych ryzykiem (CRR art. 452.d.e)	59
XVII.6.7	Wartość ekspozycji detalicznych w poszczególnych klasach ratingowych pogrupowanych według klas umożliwiających zróżnicowanie ryzyka kredytowego (CRR art. 452.f)	60
XVII.6.8	Wartość rzeczywistych korekt o szczególne ryzyko kredytowe dla każdej kategorii ekspozycji (CRR art. 452.g)	61
XVII.6.9	Opis czynników które miały wpływ na poniesione straty, oszacowania w zestawieniu z rzeczywistymi wynikami w dłuższej perspektywie czasowej (CRR art. 452.h.i.j.)	61
XVII.7	Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego (CRR art. 453)	63
XVIII.	Oświadczenie Zarządu	69

I. Wprowadzenie

Zgodnie z wymogami określonymi w Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („CRR”), niniejszy materiał („Ujawnienia”) przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczącym kompleksowego obrazu profilu ryzyka Grupy Kapitałowej („Grupa”) Banku Millennium S.A. („Bank”), według stanu na 31 grudnia 2014 r.

W oparciu o art. 432.1 CRR, Grupa pominęła w ujawnieniach informacje uznane za nieistotne. Informacje nieistotne to w opinii Grupy informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych.

W oparciu o art. 432.2, Grupa może pominąć w ujawnieniach informacje uznane za zastrzeżone lub poufne. Informacje uznaje się za zastrzeżone, jeżeli w opinii Grupy ich podanie do wiadomości publicznej osłabiłoby jej pozycję konkurencyjną. Informacje uznaje się za poufne, jeśli Grupa zobowiązała się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

Należy zaznaczyć, że niniejszy materiał nie obejmuje całego zakresu ujawnianych informacji, określonego w Części Ósmej CRR. Informacje nie zawarte w niniejszych ujawnieniach zostały przedstawione w następujących dokumentach:

- Raport Grupy Kapitałowej Banku Millennium SA za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 r.
- Raport Banku Millennium SA za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 r.,
zwanych dalej „Roczne Raporty Finansowe”,
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Millennium za okres 12-tu miesięcy zakończonych 31 grudnia 2014 r.
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Millennium za okres 12-tu miesięcy zakończonych 31 grudnia 2014 r.,
zwanych dalej: „Sprawozdania Zarządu”.

Ujawnienia informacji wymaganych częścią ósmą CRR w innych dokumentach wynika z art. 434.2 CRR.

Prezentowane informacje zostały przygotowane w oparciu o najwyższy krajowy szczebel konsolidacji (Grupa Banku Millennium SA).

Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

II. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem¹

Grupa opracowała kompleksowy dokument o charakterze wytycznych dotyczących polityki/strategii w zakresie zarządzania ryzykiem „Strategia ryzyka na lata 2015-2017” (wcześniej obowiązywała wersja na lata 2014-2016). Dokument ten jest opracowany w horyzoncie trzyletnim i podlega corocznemu przeglądowi i uaktualnieniu. Jest on zatwierdzany przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Strategia ryzyka jest nierozdzielnie związana z innymi dokumentami strategicznymi, takimi jak: Budżet, Plan Płynności, Plan Kapitałowy.

Strategia Ryzyka zawiera szereg celów w zakresie rodzajów ryzyka uznanych za istotne. Należy tu wymienić m.in.

- Docelowa struktura portfela kredytowego,
- Wskaźniki jakości portfela kredytowego,
- Koszt ryzyka,
- Wymogi kapitałowe/kapitał ekonomiczny,
- Wymagana wielkość i struktura płynności,
- Limity i zasady w zakresie ryzyka rynkowego i operacyjnego.

Cele zawarte w Strategii Ryzyka mają charakter mierzalnych i ilościowych wielkości, jak również wytycznych jakościowych. Równolegle Grupa opracowała szereg wytycznych dotyczących strategii/polityki w odniesieniu do konkretnych rodzajów/obszarów ryzyka. Dokumenty te - obok limitów i celów mierzalnych - obejmują szeroki opis jakościowych różnych aspektów ryzyka. Należy tu wymienić:

- Zasady zarządzania i planowania kapitałowego,
- Zasady i wytyczne kredytowe,
- Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji kredytowej ,
- Zasady i reguły zarządzania ryzykiem płynności,
- Zasady i wytyczne zarządzania ryzykiem rynkowym na rynkach finansowych,
- Zasady i wytyczne zarządzania ryzykiem rynkowym w Księdze Bankowej,
- Polityka w zakresie inwestycyjnych papierów wartościowych,
- Zasady i wytyczne zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Powyżej wymienione strategie/polityki, w połączeniu ze Strategią Ryzyka, definiują tzw. „apetyt na ryzyko”, rozumiany jako poziom poszczególnych istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób zarządzania nimi, który jest akceptowany i uznawany za dopuszczalny przez Bank i Grupę w swojej działalności.

➤ Art. 435.1.a-d

W odniesieniu do poszczególnych ujawnianych informacji zgodnie z art. 435.1 CRR, następujące z nich:

¹ Informacja publikowana zgodnie art. 435 CRR

- struktura i organizacja funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie;
- zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka;
- strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko,

zostały omówione w rozdziałach dotyczących zarządzania ryzykiem w Raporcie i Sprawozdaniu Zarządu.

➤ Art. 435.1.e

Oświadczenia na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dającego pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii zostały zawarte na końcu niniejszego dokumentu.

➤ Art. 435.1.f

Omówienie ogólnego profilu ryzyka, wraz z kluczowymi wskaźnikami i danymi liczbowymi zostało zawarte w Sprawozdaniu Zarządu, w rozdziale poświęconym zarządzaniu ryzykiem.

➤ Art. 435.2.a

liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego

Członkowie organu zarządzającego zajmują po jednym stanowisku dyrektorskim.

➤ Art. 435.2.b

polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej

Procedury i praktyki rekrutacyjne mające na celu oszacowanie adekwatności kandydatów do pracy obowiązują wszystkie stanowiska pracy w banku, a proces weryfikacji jest jeszcze rozszerzany wobec osób starających się o kluczowe funkcje.

Główne zasady wyłaniania i oceniania odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej są określone w Statucie Banku Millennium SA. Stałym Komitetem Rady Nadzorczej Banku jest Komitet Personalny, który ocenia kandydatów na członków Zarządu Banku i dokonuje oceny ich kwalifikacji i oceny pracy.

W przypadku rekrutacji Członków Zarządu Komitet Personalny Rady bierze pod uwagę kryteria określone w ustawie Prawo bankowe oraz kryteria wymienione szczegółowo w Wytycznych w sprawie oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje (EBA/GL/2012/06 z dnia 22 listopada 2012 r.). W szczególności dotyczą one:

- doświadczenia
- reputacji

- zarządzania

Kryteria te są brane pod uwagę z uwzględnieniem profilu wykonywanej funkcji, wielkości obszaru, którym kierują, zakresu i charakteru wykonywanych w tym obszarze zadań.

➤ Art. 435.2.c

strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane

Komitet Personalny Rady dobiera skład Zarządu w taki sposób, aby ogólny skład organu zarządzającego posiadał zbiorowo doświadczenia praktyczne związane z zarządzaniem instytucjami kredytowymi. Kieruje się przy tym kryteriami określonymi w punkcie 435.b CRR.

Podkreślić należy, że w okresie ostatnich 5 lat skład Zarządu Banku pozostawał bardzo stabilny. Z siedmioosobowego składu Zarządu pięciu Członków pozostaje w nim dłużej niż 5 lat, jeden powołany został w roku 2010 i jeden w 2011. Obecnie wszystkie osoby mają wieloletnie doświadczenia zarówno w zakresie zarządzania Bankiem jak i merytorycznie w obszarach, za które są odpowiedzialni.

➤ Art. 435.2.d

Utworzenie przez instytucję oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły

Bank utworzył oddzielny komitetu ds. ryzyka: Komitet Ryzyka Banku Millennium SA. W 2014 roku Komitet odbył 9 posiedzeń.

➤ Art. 435.2.e

Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego

W Banku i Grupie funkcjonuje zintegrowany system informacji zarządczej, umożliwiający generowanie raportów w zakresie identyfikacji, pomiaru i działań kontrolnych w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank i Grupa zdefiniowały politykę raportowania ekspozycji na ryzyko dla celów zarządczych, która określa ogólne zasady przygotowywania i dystrybucji informacji służącej zarządzaniu różnymi rodzajami ryzyka. Jednostką odpowiedzialną za sporządzanie raportów dotyczących ekspozycji na różne rodzaje ryzyka jest głównie Departament Ryzyka. Raporty swoją częstotliwością i zawartością informacyjną są dostosowane do szczebla kompetencji i odpowiedzialności odbiorców, jak również do zmian zachodzących w profilu ryzyka Banku i Grupy.

Informacje zawarte w sprawozdaniach wewnętrznych umożliwiają rzetelną ocenę ekspozycji na ryzyko oraz wspomagają proces decyzyjny w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku.

Raporty obejmują również informacje dotyczące ekspozycji na ryzyko występujące w działalności spółek zależnych.

Raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko dla celów zarządczych kierowane są do:

- Rady Nadzorczej (raporty zatwierdzane przez Zarząd Banku)
- Zarządu Banku
- Komitetów dedykowanych do celów zarządzania ryzykiem - Komitet Ryzyka, Komitet Kapitału Aktywów i Pasywów, Komitet Kredytowy, Komitet Należności Zagrożonych, Komitet Walidacyjny, Komitet Procesów i Ryzyka Operacyjnego
- Członków Zarządu Banku
- Departamentu Ryzyka (wewnętrzne raporty)

Polityka raportowania ekspozycji na ryzyko definiuje dla każdego odbiorcy:

- Zakres informacji (np. syntetyczna informacja o portfelu kredytowym, obejmująca najważniejsze parametry ryzyka, zmianę stanu odpisów aktualizujących w rachunku wyników, itd.),
- Format przekazywanych informacji
- Częstotliwość przekazywanych informacji.

➤ Art. 436

Zarys różnic w zakresie konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych

Zakres konsolidacji Grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. określony zgodnie z przepisami ostrożnościowymi (Rozporządzenie CRR), jest tożsamy z zakresem konsolidacji dokonywanej na potrzeby sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego przygotowywanego przez Grupę w oparciu o MSR/MSSF. Grupa nie dokonała żadnych wyłączeń podmiotów objętych konsolidacją w porównaniu do sprawozdania MSSF, jaką to możliwość stwarza art. 19 ust. 1 Rozporządzenia CRR.

Spółki wchodzące w skład Grupy objęte konsolidacją na dzień 31.12.2014 r. przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 1 Spółki Grupy Banku Millennium SA objęte konsolidacją na 31.12.2014 roku,

Nazwa	Rodzaj działalności	Siedziba	% udziału Grupy w kapitałach własnych	% udziału Grupy w głosach na WZA lub ZW	Ujęcie w sprawozdaniu Grupy
Bank Millennium S.A.	usługi bankowe	Warszawa	Podmiot dominujący		konsolidacja pełna
MILLENNIUM LEASING Sp. z o.o.	usługi leasingowe	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM DOM MAKLERSKI S.A.	usługi maklerskie	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM TFI S.A.	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna

MB FINANCE AB	finansowanie spółek grupy	Sztokholm	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM SERVICE Sp. z o.o.	budownictwo ogólne, inżynieria lądowa	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
TBM Sp. z o.o.	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM TELECOMMUNICATION SERVICES Sp. z o.o.	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna

Według stanu na 31 grudnia 2014 roku w żadnej ze spółek Grupy nie ujawniono niedoborów kapitałowych w odniesieniu do obowiązujących wymogów kapitałowych.

III. Fundusze własne (CRR art. 437)

Poniższe dane liczbowe obrazujące strukturę funduszy własnych Grupy zostały przygotowane według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.

Tabela nr 2 Struktura funduszy własnych na dzień 31.12.2014 roku (w tysiącach złotych)

	Pozycja	Kwota
1	<u>FUNDUSZE WŁASNE</u>	5 368 947
1.1	KAPITAŁ TIER I	5 123 149
1.1.1	KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I	5 123 149
1.1.1.1	Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał podstawowy Tier I	2 360 619
1.1.1.1.1	Opłacone instrumenty kapitałowe	1 213 117
1.1.1.1.2*	Pozycja uzupełniająca: nieuznane instrumenty kapitałowe	0
1.1.1.1.3	Ażio	1 147 502
1.1.1.1.4	(-) Instrumenty własne w kapitale podstawowym Tier I	0
1.1.1.1.4.1	(-) Bezpośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I	0
1.1.1.1.4.2	(-) Pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I	0
1.1.1.1.4.3	(-) Syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I	0
1.1.1.1.5	(-) Faktyczne lub warunkowe zobowiązania do zakupu instrumentów własnych w kapitale podstawowym Tier I	0
1.1.1.2	Zyski zatrzymane	160 032
1.1.1.2.1	Zyski zatrzymane w poprzednich latach	0
1.1.1.2.2	Uznany zysk lub uznana strata	160 032
1.1.1.2.2.1	Zysk lub strata możliwe do przypisania właścicielom jednostki dominującej	650 920
1.1.1.2.2.2	(-) Część nieuznanego zysku z bieżącego okresu lub nieuznanego zysku rocznego	-490 888
1.1.1.3	Skumulowane inne całkowite dochody	-112 911
1.1.1.4	Kapitał rezerwowy	2 637 949
1.1.1.5	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	228 902
1.1.1.6	Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych	0
1.1.1.7	Udział mniejszości ujęty w kapitale podstawowym Tier I	0
1.1.1.8	Korekty w okresie przejściowym z tytułu dodatkowych udziałów mniejszości	0
1.1.1.9	Korekty w kapitale podstawowym Tier I z tytułu filtrów ostrożnościowych	165 799
1.1.1.9.1	(-) Zwiększenia kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych	0
1.1.1.9.2	Rezerwa z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	165 799
1.1.1.9.3	Skumulowane zyski i straty spowodowane zmianami własnego ryzyka kredytowego w zakresie zobowiązań wycenionych według wartości godziwej	0
1.1.1.9.4	Zyski i straty wycenione według wartości godziwej, wynikające z własnego ryzyka kredytowego instytucji związanego z zobowiązaniami będącymi instrumentami pochodnymi	0
1.1.1.9.5	(-) Korekty wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny	0
1.1.1.10	(-) Wartość firmy	0
1.1.1.10.1	(-) Wartość firmy rozliczana jako aktywa niematerialne i prawne	0

1.1.1.10.2	(-) Wartość firmy uwzględniona w wycenie znacznych inwestycji	0
1.1.1.10.3	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane z wartością firmy	0
1.1.1.11	(-) Inne wartości niematerialne i prawne	-59 119
1.1.1.11.1	(-) Kwota brutto innych wartości niematerialnych i prawnych	-59 119
1.1.1.11.2	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane z innymi aktywami niematerialnymi i prawnymi	0
1.1.1.12	(-) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i niewynikające z różnic przejściowych po odliczeniu powiązanych rezerw z tytułu podatku dochodowego	0
1.1.1.13	(-) Niedobór korekt ryzyka kredytowego wobec oczekiwanych strat według metody IRB	-335 764
1.1.1.14	(-) Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami	0
1.1.1.14.1	(-) Kwota brutto aktywów funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami	0
1.1.1.14.2	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane z aktywami funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami	0
1.1.1.14.3	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami, które instytucja może wykorzystywać w nieograniczony sposób	0
1.1.1.15	(-) Krzyżowe powiązania kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I	0
1.1.1.16	(-) Nadwyżka odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier I ponad kapitał podstawowy Tier I	0
1.1.1.17	(-) Znaczące pakiety akcji poza sektorem finansowym, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.18	(-) Pozycje sekurytyzacyjne, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.19	(-) Dostawy z późniejszym terminem rozliczenia, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.20	(-) Pozycje w koszyku, w odniesieniu do których instytucja nie może określić wagi ryzyka przy zastosowaniu metody IRB oraz które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.21	(-) Ekspozycje kapitałowe przy zastosowaniu metody modeli wewnętrznych, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.22	(-) Instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.1.23	(-) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych	0
1.1.1.24	(-) Instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.1.25	(-) Kwota przekraczająca próg 17,65 %	0
1.1.1.26	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	77 642
1.1.1.27	(-) Dodatkowe odliczenia od kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 3 CRR	0
1.1.1.28	Elementy kapitału podstawowego Tier I lub odliczenia od kapitału podstawowego Tier I - inne	0
1.1.2	KAPITAŁ DODATKOWY TIER I	0
1.1.2.1	Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał dodatkowy Tier I	0
1.1.2.1.1	Opłacone instrumenty kapitałowe	0
1.1.2.1.2*	Pozycja uzupełniająca: nieuznane instrumenty kapitałowe	0
1.1.2.1.3	Ażio	0
1.1.2.1.4	(-) Instrumenty własne w kapitale dodatkowym Tier I	0

1.1.2.1.4.1	(-) Bezpośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.1.4.2	(-) Pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.1.4.3	(-) Syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.1.5	(-) Faktyczne lub warunkowe zobowiązania do zakupu instrumentów własnych w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.2	Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale dodatkowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych	0
1.1.2.3	Instrumenty emitowane przez jednostki zależne ujmowane w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.4	Korekty w okresie przejściowym z tytułu dodatkowego ujęcia instrumentów emitowanych przez jednostki zależne w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.5	(-) Krzyżowe powiązania kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.6	(-) Instrumenty w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.2.7	(-) Instrumenty w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.2.8	(-) Nadwyżka odliczenia od pozycji w Tier II ponad kapitał Tier II	0
1.1.2.9	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.10	Nadwyżka odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier I ponad kapitał dodatkowy Tier I (odliczenie w kapitale podstawowym Tier I)	0
1.1.2.11	(-) Dodatkowe odliczenia od kapitału dodatkowego Tier I zgodnie z art. 3 CRR	0
1.1.2.12	Elementy kapitału dodatkowego Tier I lub odliczenia od kapitału dodatkowego Tier I - inne	0
1.2	KAPITAŁ TIER II	245 798
1.2.1	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	380 104
1.2.1.1	Opłacone instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane	380 104
1.2.1.2*	Pozycja uzupełniająca: nieuznane instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane	0
1.2.1.3	Ażio	0
1.2.1.4	(-) Instrumenty własne w kapitale Tier II	0
1.2.1.4.1	(-) Bezpośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II	0
1.2.1.4.2	(-) Pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II	0
1.2.1.4.3	(-) Syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II	0
1.2.1.5	(-) Faktyczne lub warunkowe zobowiązania do zakupu instrumentów własnych w kapitale Tier II	0
1.2.2	Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale Tier II oraz pożyczek podporządkowanych podlegających zasadzie praw nabytych	0
1.2.3	Instrumenty emitowane przez jednostki zależne uznane w kapitale Tier II	0
1.2.4	Korekty w okresie przejściowym z tytułu dodatkowego uznania instrumentów emitowanych przez jednostki zależne w kapitale Tier II	0
1.2.5	Nadwyżka rezerw ponad oczekiwane uznane straty według metody IRB	0
1.2.6	Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego według metody standardowej	0
1.2.7	(-) Krzyżowe powiązania kapitałowe w kapitale Tier II	0
1.2.8	(-) Instrumenty w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji	0

1.2.9	(-) Instrumenty w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji	0
1.2.10	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale Tier II	-134 306
1.2.11	Nadwyżka odliczenia od pozycji w Tier II ponad kapitał Tier II (odliczenie w kapitale dodatkowym Tier I)	0
1.2.12	(-) Dodatkowe odliczenia od kapitału Tier II zgodnie z art. 3 CRR	0
1.2.13	Elementy kapitału Tier II lub odliczenia od kapitału Tier II - inne	0
	Współczynnik kapitału podstawowego Tier1 (CET1)	14,53%
	Łączny współczynnik kapitałowy (TCR)	15,23%

III.1 Opis podstawowych składników funduszy własnych (CRR art. 437.1)

Tabela nr 3 Uszczegółowienie pozycji z Tabeli nr 2 (w pełnych złotych)

1.1.1.1.1	Opłacone instrumenty kapitałowe						1 213 117
Pozycja ta jest równa kapitałowi zakładowemu spółki, który składa się z następujących składników (Wartość nominalna jednej akcji = 1 zł):							
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość serii / emisji	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy
A	imiennie założycielskie	x2 co do głosu	106 850	106 850	gotówka	30.06.1989	30.06.1989
B1	imiennie zwykłe		150 000	150 000	gotówka	13.06.1990	01.01.1990
B2	imiennie zwykłe		150 000	150 000	gotówka	13.12.1990	01.01.1990
C	na okaziciela zwykłe		4 693 150	4 693 150	gotówka	17.05.1991	01.01.1991
D1	na okaziciela zwykłe		1 700 002	1 700 002	gotówka	31.12.1991	01.01.1992
D2	na okaziciela zwykłe		2 611 366	2 611 366	gotówka	31.01.1992	01.01.1992
D3	na okaziciela zwykłe		1 001 500	1 001 500	gotówka	10.03.1992	01.01.1992
E	na okaziciela zwykłe		6 000 000	6 000 000	gotówka	28.05.1993	01.01.1992
F	na okaziciela zwykłe		9 372 721	9 372 721	gotówka	10.12.1993	01.01.1993
G	na okaziciela zwykłe		8 000 000	8 000 000	gotówka	30.05.1994	01.10.1993
H	na okaziciela zwykłe		7 082 129	7 082 129	gotówka	24.10.1994	01.10.1994
Podwyższenie wart. nominalnej akcji z 1 do 4 zł				122 603 154	kapitał zapasowy	24.11.1994	
Split akcji w stosunku 1:4			122 603 154			05.12.1994	
I	na okaziciela zwykłe		65 000 000	65 000 000	gotówka	12.08.1997	01.10.1996
J	na okaziciela zwykłe		196 120 000	196 120 000	kapitały Banku Gdańskiego S.A.	12.09.1997	01.10.1996

K	na okaziciela zwykłe		424 590 872	424 590 872	gotówka	31.12.2001	01.01.2001	
L	na okaziciela zwykłe		363 935 033	363 935 033	gotówka	26.02.2010	01.01.2009	
Liczba akcji razem			1 213 116 777					
Kapitał akcyjny razem				1 213 116 777				
1.1.1.1.3		Ażio					1 147 502	
<p>Ażio jest to kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej. Tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji pomniejszonej o bezpośrednio, poniesione koszty z nią związane.</p>								
1.1.1.2.2.1		Zysk lub strata możliwe do przypisania właścicielom jednostki dominującej					650 920	
<p>Pozycja ta równa jest skonsolidowanemu wynikowi netto za rok 2014.</p>								
1.1.1.2.2.2		(-) Część nieuznanego zysku z bieżącego okresu lub nieuznanego zysku rocznego					-490 888	
<p>Jest to kwota wyniku netto, która nie może być zaliczona do funduszy własnych na potrzeby wyliczania norm ostrożnościowych. Na pozostałą kwotę (160 031 770 zł) Bank uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na zaliczenie jej do kapitału podstawowego Tier I. Kwota ta stanowi zysk netto Grupy za I półrocze 2014 (320 063 540 zł) pomniejszony o kwotę początkowo planowanej dywidendy (50% zysku netto Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.).</p>								
1.1.1.3		Skumulowane inne całkowite dochody					-112 911	
<p>Pozycja ta składa się z kapitału z aktualizacji wyceny powstałego w rezultacie rozpoznania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - efektu wyceny (według wartości godziwej) aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu podatku odroczonego. Wyksięgowanie niniejszych wartości z kapitału z aktualizacji wyceny następuje w momencie wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części wycenianych aktywów lub w momencie rozpoznania utraty wartości (efekt wyceny jest wtedy odnoszony do rachunku zysków i strat). Kwota 55 028 939zł, - efektu wyceny (według wartości godziwej) instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu podatku odroczonego. W kapitale z aktualizacji wyceny, ujmowana jest część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym przepływy pieniężne, która stanowi efektywne zabezpieczenie natomiast nieefektywna część zysków lub strat związanych z tym instrumentem zabezpieczającym ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Kwota -165 799 015 zł, - zysków / (strat) aktuarialnych w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu podatku odroczonego. W kapitale z aktualizacji wyceny, ujmowane są zyski lub straty wynikające z dyskontowania przyszłych zobowiązań powstałych z tytułu utworzonej rezerwy na odprawy emerytalne. Niniejsze wartości nie podlegają przeksięgowaniu do rachunku zysków i strat. Kwota -2 140 810 zł. 								
1.1.1.4		Kapitał rezerwowy					2 637 949	
<p>Kapitał ten powstał w wyniku corocznych uchwał Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy o podziale zysków. Uchwały te zdecydowały na pozostawieniu części zysków wypracowanych w Banku i spółkach Grupy. Zgodnie ze statutem, o użyciu kapitału rezerwowego decyduje WZA i może on być przeznaczony w szczególności na pokrycie ewentualnych przyszłych strat lub wypłatę dywidendy.</p>								
1.1.1.5		Fundusze ogólne ryzyka bankowego					228 902	

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego w Banku stworzony był z zysku po opodatkowaniu zgodnie z przepisami ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 z późniejszymi zmianami.		
1.1.1.9.2	Rezerwa z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	165 799
Jest to kwota, która ze znakiem ujemnym jest składową pozycji 1.1.1.3 i zgodnie z artykułem 33 Rozporządzenia nr 575/2013 Bank nie włącza jej do funduszy własnych.		
1.1.1.11.1	(-) Kwota brutto innych wartości niematerialnych i prawnych	-59 119
Kwota ta składa się głównie z wartości oprogramowania zakupionego przez Bank i spółki Grupy.		
1.1.1.13	(-) Niedobór korekt ryzyka kredytowego wobec oczekiwanych strat według metody IRB	-335 764
Odliczenia na podstawie art. 36 CRR, dotyczą portfeli kredytów detalicznych mieszkaniowych zabezpieczonych na nieruchomościach (RRE) i odnawialnych ekspozycji detalicznych (QRRE), dla których Grupa posiada zezwolenie na stosowanie metody IRB. Sposób ujmowania kwot oczekiwanych strat jest zgodny z art. 128 i 159 CRR.		
1.1.1.26	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	77 642
Korekty te składają się z następujących kwot: <ul style="list-style-type: none"> - przeniesienia 40% pozycji 1.1.1.13 do pozycji 1.2.10 zgodnie z artykułem 472 i 478 Rozporządzenia nr 575/2013. Kwota korekty +134 405 680 zł, - skorygowaniu efektu wyceny (według wartości godziwej) aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wykazanego w pozycji 1.1.1.3 o 100% niezrealizowanych zysków zgodnie z artykułem 468 Rozporządzenia nr 575/2013. Kwota korekty -57 072 340 zł, - skorygowaniu efektu wyceny (według wartości godziwej) aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wykazanego w pozycji 1.1.1.3 o 20% niezrealizowanych strat zgodnie z artykułem 467 Rozporządzenia nr 575/2013. Kwota korekty +408 680 zł. 		
1.2.1.1	Opłacone instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane	380 104
Bank (i Grupa) zalicza do funduszy uzupełniających zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych o terminach wymagalności w grudniu 2017r. Kwota nominalna zobowiązania to 150 000 000 euro. Po zastosowania dziennej amortyzacji kwota zaliczona do Tier II wynosi 89 178 082 euro czyli 380 103 740 zł.		
1.2.10	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale Tier II	-38 131
Korekta z tytułu przeniesienia 40% pozycji 1.1.1.13 zgodnie z artykułem 472 i 478 Rozporządzenia nr 575/2013.		

III.2 Uzgodnienie pozycji funduszy własnych oraz kapitałów własnych wykazanych w zbadanym sprawozdaniu finansowym

Tabela nr 4 Uzgodnienie pozycji funduszy własnych oraz kapitałów własnych wykazanych w zbadanym sprawozdaniu finansowym (w tys. złotych)

Pozycja	Nota sprawozdania finansowego	Wartość w sprawozdaniu finansowym	Pozycja w Tabeli nr 3
Zobowiązania podporządkowane	34	639 739	1.2.1.1
Kapitał zakładowy	35	1 213 117	1.1.1.1.1
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Zestawienie kapitałów własnych strona 10	1 147 502	1.1.1.1.3
Kapitał z aktualizacji wyceny	35	-112 911	1.1.1.3
Zyski zatrzymane	35	3 517 771	1.1.1.4 1.1.1.5 1.1.1.2.2.1
Razem kapitały własne i zobowiązania podporządkowane wykazane w zbadanym sprawozdaniu finansowym		6 405 218	
Część wyniku netto, która nie może być zaliczona w dacie raportowania do funduszy własnych na potrzeby wyliczania norm ostrożnościowych		-490 888	1.1.1.2.2.2
Kwota brutto innych wartości niematerialnych i prawnych		-59 119	1.1.1.11.1
Niedobór korekt ryzyka kredytowego wobec oczekiwanych strat według metody IRB		-335 764	1.1.1.13
Korekta o 100% niezrealizowanych zysków		-57 072	1.1.1.26
Korekta o 20% niezrealizowanych strat		409	1.1.1.26
Korekta o część kapitału zobowiązania podporządkowanego, która nie może być zaliczona do funduszy własnych		-259 241	1.2.1.1
Korekta o naliczone odsetki od zobowiązania podporządkowanego		-394	1.2.1.1
Rezerwa z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		165 799	1.1.1.9.2
Razem fundusze własne		5 368 947	1

III.3 Pozycje nieodliczone od funduszy własnych

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 Grupa nie dokonała znacznych inwestycji w podmioty sektora finansowego, o których mowa w artykule 43 CRR.

W przypadku aktywów z tytułu podatku odroczonego, o których mowa w artykule 38 CRR, wartość ich stanowi 3,9% kapitału podstawowego Tier I po korektach, i w konsekwencji podlega ona wyłączeniu z odliczeń zgodnie z artykułem 48 CRR, jednocześnie przedmiotowej kwocie przypisano wagę ryzyka równą 250% na potrzeby wyliczenia wymogów kapitałowych.

III.4 Fundusze własne zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji UE nr 1423/2013 z dnia 20.12.2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 r

Główne cechy instrumentów kapitałowych

Nr wiersza	Opis
1	Emitent
2	Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)
3	Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument
	<i>Ujmowanie w kapitale regulacyjnym</i>
4	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR
5	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym
6	Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w min, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)
9	Wartość nominalna instrumentu
9a	Cena emisyjna
9b	Cena wykupu
10	Klasyfikacja księgową
11	Pierwotna data emisji
12	Wieczyste czy terminowe
13	Pierwotny termin zapadalności
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu
16	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy
	<i>Kupony / dywidendy</i>
17	Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu
22	Nieskumulowane czy skumulowane
23	Zamienne czy niezamienne
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę

- 25 Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo
 26 Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji
 27 Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna
 28 Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany
 29 Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany
 30 Odpisy obniżające wartość
 31 W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość
 32 W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo
 33 W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo
 34 W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość
 35 Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)
 36 Niezgodne cechy przejściowe
 37 Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy

	A	B1	B2	C	D1	D2	D3
1	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.
2	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	PLBIG0000016	PLBIG0000016	PLBIG0000016	PLBIG0000016
3	Polskie	Polskie	Polskie	Polskie	Polskie	Polskie	Polskie
4	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
5	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I
6	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany
7	akcje imienne założycielskie	akcje imienne zwykłe	akcje imienne zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe
8	427 400	600 000	600 000	18 772 600	6 800 008	10 445 464	4 006 000
9	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
9a	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
9b	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
10	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny

11	30.06.1989	13.06.1990	13.12.1990	17.05.1991	31.12.1991	31.01.1992	10.03.1992
12	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty
13	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
14	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
15	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
16	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
17	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna
18	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
19	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
20a	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa
20b	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa
21	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
22	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
23	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
24	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
25	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
26	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
27	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
28	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
29	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
30	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
31	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe
32	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy
33	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
34	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA
35	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
36	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
37	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.	Bank Millennium S.A.
2	PLBIG0000016	PLBIG0000016	PLBIG0000016	PLBIG0000016	PLBIG0000016	PLBIG0000016	PLBIG0000016	PLBIG0000016
3	Polskie	Polskie	Polskie	Polskie	Polskie	Polskie	Polskie	Polskie
4	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
5	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał podstawowy Tier I
6	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany	Poziom jednostkowy/Poziom skonsolidowany
7	akcje na okaziciela zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe	akcje na okaziciela zwykłe
8	24 000 000	37 490 884	32 000 000	28 328 516	65 000 000	196 120 000	424 590 872	363 935 033
9	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
9a	1,00	1,43	2,38	2,75	3,40	1,00	1,80	2,90
9b	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
10	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny
11	28.05.1993	10.12.1993	30.05.1994	24.10.1994	12.08.1997	12.09.1997	31.12.2001	26.02.2010
12	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty
13	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
14	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
15	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
16	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
17	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Stopa zmienna
18	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
19	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
20a	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa
20b	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa	W pełni uznaniowa
21	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
22	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

23	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
24	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
25	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
26	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
27	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
28	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
29	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
30	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
31	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe	WZA, podejście ustawowe
32	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy	Pełny lub częściowy
33	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
34	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA	Uchwała WZA
35	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
36	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
37	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Fundusze własne w okresie przejściowym (tys zł)

	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIENIA	(B) REGULATION (EU) NO 575/2013 ARTICLE REFERENCE	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
Kapitał podstawowy Tier 1: instrumenty 1 kapitały rezerwowe			
Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	2 360 619	26 (1), 27, 28, 29, EBA list 26 (3)	2 360 619
w tym: instrument typu 1	0	EBA list 26 (3)	0
w tym: instrument typu 2	0	EBA list 26 (3)	0

w tym: instrument typu 3	0	EBA list 26 (3)	0
Zyski zatrzymane	2 637 949	26 (1) (c)	2 637 949
Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	-112 911	26 (1)	-112 911
Fundusze ogólne ryzyka bankowego	228 902	26 (1) (f)	228 902
Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3, i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier 1	0	486 (2)	0
Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.	0		0
Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	0	84, 479, 480	0
Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	160 032	26 (2)	160 032
Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	5 274 591		5 274 591
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne	0		0
Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0	34, 105	0
Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej) (kwota ujemna)	-59 119	36 (1) (b), 37, 472 (4)	-59 119
Zbiór pusty w UE	0	Empty Set in the EU	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	36 (1) (c), 38, 472 (5)	0
Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	165 799	33 (a)	165 799
Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty	-201 459	36 (1) (d), 40, 159, 472 (6)	-167 882
Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów seku-rytyzowanych (kwota ujemna)	0	32 (1)	0
Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji	0	33 (b)	0
Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)	0	36 (1) (e), 41, 472 (7)	0
Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)	0	36 (1) (f), 42, 472 (8)	0
Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	36 (1) (g), 44, 472 (9)	0

Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2) (3), 79, 472 (10)	0
Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu k wal i (i ko walny c h pozycji krótkich] (kwota ujemna)	0	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) to (3), 79, 470, 472 (11)	-112 334
Zbiór pusty w UE	0		0
Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 V joi rJi iijotv.i.cja decyduje się na wariant odliczenia	0	36 (1) (k)	0
w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)	0	36 (1) (k) (i), 89 to 91	0
w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)	0	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b) , 244 (1) (b), 258	0
w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)	0	36 (1) (k) (iii), 379 (3)	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	36 (1) (c), 38, 48 (1) (a), 470, 472 (5)	0
Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)	0	48 (1)	0
w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0	36 (1) (i), 48 (1) (b), 470, 472 (11)	0
Zbiór pusty w UE	0		0
w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0	36 (1) (c), 38, 48 (1) (a), 470, 472 (5)	0
Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0	36 (1) (a), 472 (3)	0
Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier 1 (kwota ujemna)	0	36 (1) (l)	0
Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier 1 pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR.	0		0
Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468;	-56 664		-57 072
w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty z tytułu papierów dłużnych	409	467	0
w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 2	0	467	0
w tym: ...filtr dla niezrealizowanej zysku z tytułu papierów dłużnych	-57 072	468	-57 072
w tym: ...filtr dla niezrealizowanej zysku 2	0	468	0

Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych (litrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR)	0	481	0
w tym ...	0	481	0
Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0	36 (1) (j)	0
Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-151 442		-230 609
Kapitał podstawowy Tier 1	5 123 149		5 043 982
Kapitał dodatkowy Tier 1: instrumenty	0		0
Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	0	51, 52	0
w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0		0
w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0		0
Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier 1	0	486 (3)	0
Zastryki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.	0	483 (3)	0
Kwalifikujący się kapitał Tier 1 uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier 1 (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich	0	85, 86, 480	0
w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	486 (3)	0
Kapitał dodatkowy Tier 1 przed korektami regulacyjnymi	0		0
Kapitał dodatkowy Tier 1: korekty regulacyjne	0		0
Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier 1 (kwota ujemna)	0	52 (1) (b), 56 (a), 57, 475 (2)	0
Udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	56 (b), 58, 475 (3)	0
Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	56 (c), 59, 60, 79, 475 (4)	0
Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier 1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	56 (d), 59, 79, 475 (4)	0
Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału dodatkowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	0		0

Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0	472, 472(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8) (a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)	0
W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.	0		0
Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.	0	477, 477 (3), 477 (4) (a)	0
W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.	0		0
Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR	0	467, 468, 481	0
w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat	0	467	0
w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków	0	468	0
w tym: ...	0	481	0
Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (kwota ujemna)	0	56 (e)	0
Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier 1	0		0
Kapitał dodatkowy Tier 1	0		0
Kapitał Tier 1 (kapitał Tier 1 = kapitał podstawowy Tier 1 + kapitał dodatkowy Tier 1)	5 123 149		5 043 982
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy	0		0
Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	0	62, 63	0
Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	380 104	486 (4)	383 607
Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.	0	483 (4)	0
Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	0	87, 88, 480	0
w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	486 (4)	0
Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0	62 (c) & (d)	0
Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	380 104		383 607
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne	0		0
Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)	0	63 (b) (i), 66 (a), 67, 477 (2)	0

Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	66 (b), 68, 477 (3)	0
Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	66 (c), 69, 70, 79, 477 (4)	0
w tym: nowe udziały kapitałowe niebędące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego	0		0
w tym udziały kapitałowe istniejące przed dniem 1 stycznia 2013 r. i będące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego	0		0
Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	66 (d), 69, 79, 477 (4)	-112 334
Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału Tier II pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CFR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	0		0
Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	-134 306	472, 472(3)(a), 472 (4), 472 (6), 472 (8) (a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)	-167 882
W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.	0		0
Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier 1 w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.	0	475, 475 (2) (a), 475 (3), 475 (4) (a)	0
W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w dodatkowych instrumentach w kapitale Tier I, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach dokonywanych w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.	0		0
Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału Tier II w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR	0	467, 468, 481	45 658
w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat	0	467	0
w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków	0	468	45 658
w tym: ...	0	481	0
Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	-134 306		-234 558
Kapitał Tier II	245 798		149 049
Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier 1 + kapitał Tier II)	5 368 947		5 193 031

Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	0		0
w tym: pozycje nieodliczone od kapitału podstawowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I itd.)	499 828	472, 472 (5), 472 (8) (b), 472 (10) (b), 472 (11) (b)	0
w tym: pozycje nieodliczone od kapitału dodatkowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)	0	475, 475 (2) (b), 475 (2) (c), 475 (4) (b)	0
w tym: pozycje nieodliczone od kapitału Tier II (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II, pośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego, pośrednie udziały kapitałowe w istotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)	0	477, 477 (2) (b), 477 (2) (c), 477 (4) (b)	0
Aktywa ważone ryzykiem razem	0		0
Współczynniki i bufory kapitałowe	0		0
Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	92 (2) (a), 465	0
Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	92 (2) (b), 465	0
Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	92 (2) (c)	0
Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i anty cyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	CRD 128, 129, 130	0
w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	0		0
w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0		0
w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0		0
w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0	CRD 131	0
Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	CRD 128	0
[nieistotne w przepisach unijnych]	0		0
[nieistotne w przepisach unijnych]	0		0
[nieistotne w przepisach unijnych]	0		0
Współczynniki i bufory kapitałowe	0		0

Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 475 (4), 66 (c), 69, 70, 477 (4)	0
Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0	36 (1) (i), 45, 48, 470, 472 (11)	0
Zbiór pusty w UE	0		0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	199 931	36 (1) (c), 38, 48, 470, 472 (5)	0
Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II	0		0
Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0	62	0
Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	0	62	0
Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)	0	62	0
Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów	0	62	0
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)	0		0
Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	484 (3), 486 (2) & (5)	0
Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	484 (3), 486 (2) & (5)	0
Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	484 (4), 486 (3) & (5)	0
Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	484 (4), 486 (3) & (5)	0
Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	484 (5), 486 (4) & (5)	0
Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	484 (5), 486 (4) & (5)	0

IV. Wymogi kapitałowe

IV.1 Metoda stosowana do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (CRR art.438.a)

Grupa realizuje proces wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej (tzw. ICAAP), bazując na wewnętrznych modelach kapitału wewnętrznego.

Grupa definiuje kapitał ekonomiczny jako kwotę kapitału, niezbędną do pokrycia wszystkich przyszłych nieoczekiwanych strat ekonomicznych, mogących wystąpić w ciągu określonego czasu w przyszłości i oszacowanych z określonym prawdopodobieństwem, bez narażenia interesów deponentów/wierzycieli Grupy. Obliczenia kapitału wewnętrznego obejmują wszystkie istotne rodzaje ryzyka, na które Grupa jest narażona oraz bazują na zestawie parametrów zbudowanych w oparciu o specyfikę i realia rynku polskiego. Modele kwantyfikują wartość strat oczekiwanych i nieoczekiwanych z tytułu określonych jako istotne rodzajów ryzyka, przy założonym poziomie ufności oraz horyzoncie czasowym 1 roku.

Grupa prezentuje konserwatywne podejście do korelacji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka (fakt, iż różne rodzaje ryzyka nie materializują się jednocześnie w straty), wyliczając efekt dywersyfikacji na całym rozkładzie strat.

Zgodnie z zaleceniami nadzoru bankowego, poszczególne rodzaje ryzyka oraz efekt dywersyfikacji poddawane są testom warunków skrajnych. Łączny zdywersyfikowany kapitał wewnętrzny poddawany jest ocenie ekonomicznej adekwatności kapitałowej, poprzez porównanie z tzw. „zdolnością do pokrywania ryzyka” (dostępными zasobami finansowymi). Grupa konserwatywnie przyjmuje, iż dostępne zasoby finansowe są tożsame z regulacyjnymi funduszami własnymi, stanowiącymi podstawę wyliczenia współczynnika wypłacalności.

Proces wewnętrznej oceny adekwatności kapitału wewnętrznego według podejścia Grupy jest procesem ściśle powiązany z istniejącymi i funkcjonującymi w Grupie procesami zarządzania ryzykiem, kapitałem i biznesem. Składa się on z następujących etapów:

1. Klasyfikacja i ocena istotności rodzajów ryzyka, pod kątem sposobu ich uwzględnienia w procesie zarządzania ryzykiem i procesie ICAAP,
2. Pomiar (kwantyfikacja) ryzyka,
3. Agregacja kapitału wewnętrznego na zabezpieczenie istotnego ryzyka w działalności, z uwzględnieniem efektu korelacji między rodzajami ryzyka,
4. Ocena adekwatności kapitałowej, poprzez porównanie ekonomicznego ryzyka (kapitał wewnętrzny), ze zdolnością do pokrywania ryzyka,
5. Alokacja kapitału wewnętrznego na linie biznesowe/obszary działalności,
6. Wykorzystanie alokowanego kapitału wewnętrznego do pomiaru efektywności opartego na ryzyku, ustalenia limitów na ryzyko, realokacji kapitału uwzględniającej zwrot uwzględniający ryzyko,

7. Kontroli i monitoringu poziomu ryzyka, dostępnych zasobów finansowych, limitów i celów kapitałowych.

Ocena adekwatności kapitałowej przeprowadzona na koniec 2014 roku wskazuje na wysoki poziom tejże adekwatności, wyrażający się poprzez znaczną nadwyżkę posiadanych zasobów kapitałowych (utożsamianych z regulacyjnymi funduszami własnymi) w stosunku do ekonomicznego ryzyka (wartość kapitału wewnętrznego), a także ryzyka wyliczonego w oparciu o przepisy nadzorcze (wartość minimalnych wymogów kapitałowych na pokrycie ryzyka). Kapitał wewnętrzny na koniec 2014 roku jest niższy od wymogów kapitałowych w I Filarze, zarówno w metodzie standardowej, jak i IRB (z uwzględnieniem dodatkowego wymogu wynikającego z tymczasowego ograniczenia nadzorczego) dla ryzyka kredytowego.

Bank i Grupa spełniają ustawowe wymagania dotyczące poziomu zarówno funduszy własnych, jak i kapitału wewnętrznego określone w art. 128 ustawy Prawo bankowe, jak i w CRR.

IV.2 Na wniosek odpowiedniego właściwego organu - rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych (CRR art. 438.b)

Nie dotyczy

IV.3 Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji określonych w art. 147 i 112 CRR

Grupa uzyskała zgodę Banku Portugalii oraz Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: Organy Nadzoru) na stosowanie metody wewnętrznych ratingów (IRB) dla części portfela ekspozycji detalicznych. Szczegółowe informacje dotyczące tej kwestii przedstawiono w punkcie XVII.1.

Poniższa tabela przedstawia kwoty wymogów kapitałowych wyliczonych zgodnie z otrzymanymi zezwoleniami Organów Nadzoru na stosowanie metody IRB.

Tabela nr 5 Wymogi kapitałowe wg stanu na 31.12.2014 roku (w tys. zł)

L.p.	Klasa ekspozycji	Wymogi kapitałowe
1	Rządy i banki centralne	0
2	Instytucje	71 873
3	Przedsiębiorcy	783 587
4	Ekspozycje detaliczne, w tym	876 554
4.1	- <i>Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych (*)</i>	486 357

4.2	- <i>Odnawialne ekspozycje detaliczne (*)</i>	82 010
4.3	- <i>Pozostałe ekspozycje detaliczne</i>	308 187
5	Portfel handlowy	18 248
6	Kredytowanie specjalistyczne (bez HVCRE), w tym:	65 656
6.1	- <i>kategoria 1</i>	0
6.2	- <i>kategoria 2</i>	23 367
6.3	- <i>kategoria 3</i>	0
6.3	- <i>kategoria 4</i>	15 665
6.4	- <i>kategoria 5</i>	26 624
7	Ekspozycje kapitałowe	950
8	Pozycje sekurytyzacyjne	0
9	Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi	69 572
10	WYMOGI KAPITAŁOWE DLA RYZYKA KREDYTOWEGO, KREDYTOWEGO KONTRAHENTA, ROZLICZENIA / DOSTAWY, DUŻYCH EKSPOZYCJI PRZEKRACZAJĄCYCH LIMITY I INNE AKTYWA	1 886 440
10.1	- <i>w tym ryzyko kredytowe kontrahenta</i>	25 553
11	Wymogi zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej	23 810
12	WYMÓG KAPITAŁOWY Z TYTUŁU RYZYKA RYNKOWEGO	24 804
13	WYMÓG KAPITAŁOWY Z TYTUŁU RYZYKA OPERACYJNEGO	257 503
14	WYMOGI KAPITAŁOWE NA RYZYKO - RAZEM (bez korekt nadzorczych)	2 192 557
15	KOREKTY NADZORCZE (**)	628 004
16	WYMOGI KAPITAŁOWE NA RYZYKO - RAZEM (po korektach nadzorczych)	2 820 561

(*) *Wymogi kapitałowe wyliczone metodą IRB*

(**) *Dodatkowy wymóg wynikający z tymczasowego ograniczenia nadzorczego, wyjaśnienie w części XVII.1 Informacji*

W przypadku kategorii ekspozycji kapitałowych, kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się przy użyciu uproszczonej metody ważenia ryzykiem, zdefiniowanej w art. 150.2 CRR. Wymogi te stanowią kwotę nieistotną w odniesieniu do kwoty wymogu w zakresie funduszy własnych na ryzyko kredytowe (950 tys. zł).

IV.4 Wymogi kapitałowe na ryzyko rynkowe, rozliczenia/dostawy, limitu dużych ekspozycji przekraczających limity

- Ryzyko rynkowe

Grupa stosuje metody standardowe dla wyliczania wymogów kapitałowych na różne podrodzaje ryzyka rynkowego. W Grupie wystąpiły wymogi w zakresie funduszy własnych na ryzyko specyficzne instrumentów dłużnych oraz ryzyko ogólne stopy

procentowej. Ekspozycja na ryzyko rynkowe nie była istotna. Wymogi kapitałowe z tego tytułu stanowiły ok. 1% sumy wymogów kapitałowych (bez ograniczenia nadzorczego) na 31.12.2014 r.

- Ryzyko rozliczenia, dostawy, dużych ekspozycji przekraczających limity dużych zaangażowań

Wymogi kapitałowe z tytułu powyższych rodzajów ryzyka nie występowały na 31.12.2014 r.

IV.5 Wymogi kapitałowe na ryzyko operacyjne i straty z tego tytułu

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są zgodnie z metodą standardową (CRR art. 317-320). Stanowiły one ok. 12% sumy wymogów kapitałowych (bez ograniczenia nadzorczego) na 31.12.2014 r.

Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego

Poniższa tabela prezentuje zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2014 roku.

Tabela nr 6 Zdarzenia ryzyka operacyjnego, w podziale na kategorie zdarzeń i wielkość straty

Kategoria zdarzenia	Liczba zdarzeń	Strata netto	Strata brutto
	szt.	mln zł	mln zł
Oszustwo zewnętrzne	95	1,8	2,6
Oszustwo wewnętrzne	1	0,9	1,2
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	2	0,2	0,3
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	22	0,1	0,2
Pozostałe	7	0,1	0,1
RAZEM	127	3,1	4,4

Obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem operacyjnym wymaga identyfikacji przyczyn wystąpienia zdarzenia i wprowadzenia akcji ograniczających częstotliwości wystąpienia i wpływu finansowego straty poprzez m.in. zmianę przebiegu procesów, wzmocnienie kontroli wewnętrznej, korekty dokumentacji bankowej oraz dedykowane szkolenia.

Bank w 2014 roku nie odnotował istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego tzn. takich dla których strata brutto przekraczałaby 10% wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Strukturę wymogów kapitałowych na inne, poza ryzykiem kredytowym, rodzaje ryzyka, przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 7 Struktura wymogów kapitałowych na ryzyko pozycji, dużych ekspozycji przekraczających limity, ryzyko walutowe, rozliczenia, cen towarów, operacyjne według stanu na 31.12.2014 roku (w tys. zł)

Wymogi kapitałowe na ryzyko rynkowe, rozliczenia, dostawy, limitu dużych zaangażowań przekraczających limity, operacyjne	Wartość
Wymogi kapitałowe na ryzyko rynkowe, w tym:	24 804
- Ryzyko walutowe	0
- Ryzyko cen towarów	0
- Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	0
- Ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych	17
- Ryzyko ogólne stóp procentowych	24 787
Wymóg kapitałowy na ryzyko rozliczenia	0
Wymóg kapitałowy na ryzyko dostawy	0
Wymóg kapitałowy z tytułu dużych ekspozycji przekraczających limity koncentracji	0
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	257 503

V. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta (CRR art. 439)

Ryzyko kredytowe kontrahenta oznacza ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcji, przed ostatecznym rozliczeniem przepływów pieniężnych związanych z tą transakcją.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta dotyczą ekspozycji z tytułu instrumentów pochodnych, z tytułu transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego.

W ramach powyższego katalogu, na koniec 2014 r. w Grupie występowały instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu, zaś transakcje udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcje z długim terminem rozliczenia oraz transakcje z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego nie występowały lub ich kwota była nieistotna.

Grupa prezentuje ekspozycję na ryzyko kredytowe kontrahenta przede wszystkim z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających oraz instrumentów pochodnych wynikających z umów zawartych z klientami.

➤ Art. 439.a

Kapitał wewnętrzny

W odniesieniu do metod stosowanych do przypisywania kapitału wewnętrznego do ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta, wykorzystywana jest zmodyfikowana

metoda Credit Risk², z wykorzystaniem parametrów ryzyka kontrahenta: PD, LGD i EAD.

Limity kredytowe

Limity kredytowe na ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta są ustalane w ramach limitów zaangażowania na banki oraz klientów niebankowych będących stronami transakcji.

W odniesieniu do banków, limity zaangażowania są wyznaczane zgodnie z Instrukcją wyznaczania i kontroli limitów zaangażowania wobec banków zagranicznych i krajowych. W przypadku transakcji wymiany walut, swapów walutowych, opcje walutowych, transakcji depozytowych, transakcji FRA, swapów stopy procentowej oraz swapów kapitałowo-odsetkowych („limit na transakcje wymiany walut i depozytowe”) - ustalone są limity częściowe, które oznaczają maksymalną kwotę zaangażowania Banku z tytułu nierozliczonych transakcji kupna/sprzedaży walut (spot i terminowych), czynnych (niezwróconych) depozytów terminowych, złożonych w banku zagranicznym lub krajowym (bez uwzględnienia należnych odsetek) oraz pozostałych nierozliczonych transakcji, o których mowa wyżej. Niezależnie od limitów częściowych, zostały ustalone limity rozliczeniowe, związane z koncentracją zobowiązań kontrahenta wobec Banku, w ustalonej w terminie ich zawarcia dacie rozliczenia (“data waluty”).

Grupa zawiera także umowy instrumentów pochodnych na zlecenie klientów. W odniesieniu do limitów na transakcje skarbowe (w tym pochodne) zawierane z klientami niebankowymi, ich przyznanie klientowi warunkuje³ wykonanie przez Banku transakcji pochodnej na zlecenie klienta. Bank wymaga, aby klient ubiegający się o limit skarbowy posiadał zdolność kredytową na dotychczasowe zaangażowanie oraz dodatkowo na kwotę stanowiącą określoną część rozpatrywanego limitu skarbowego, nadany rating ryzyka oraz naturalną ekspozycję klienta, czyli przepływy gotówkowe klienta z tytułu sprzedaży lub zakupu w walucie wymiennej innej niż złote.

➤ Art. 439.b

Zabezpieczenia

W ramach strategii ustanawiania zabezpieczenia, stosowane są szeroko umowy o dostarczenie zabezpieczenia - tzw. umowy CSA (Credit Support Annex), będące aneksami do umów ramowych ISDA.

Bank zawiera transakcje na instrumentach pochodnych z innymi uczestnikami rynku międzybankowego, z którymi ma podpisane umowy ramowe ISDA (International Swaps and Derivatives Agreements). Zgodnie z obecną praktyką rynkową wraz z umowami ISDA podpisywane są umowy CSA regulujące kwestie zabezpieczania ekspozycji wynikającej z zawartych transakcji pochodnych. Umowy CSA mają charakter umów bilateralnych i dają symetryczne prawo żądania wniesienia depozytu zabezpieczającego przez stronę, której wycena zawartych instrumentów pochodnych na dany dzień jest ujemna.

² Statystyczny model ryzyka kredytowego, opracowany przez Credit Suisse First Boston

³ Możliwe jest zawarcie transakcji pod depozyty zabezpieczający, przy braku limitu skarbowego

Pozycja wynikająca z zawartych transakcji pochodnych z klientami innymi niż klienci bankowi jest niezwłocznie przekazywana do zarządzania przez dealerów rynku międzybankowego i podlega zabezpieczeniu (hedging) transakcją rynku międzybankowego.

Zasady ustalania rezerw kredytowych w odniesieniu do ryzyka kredytowego (w tym w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta) są przedstawione w części „Zarządzanie Ryzykiem Finansowym - Ryzyko kredytowe” Roczego Raportu Finansowego.

➤ Art. 439.c

Grupa nie identyfikuje jako istotne ekspozycji na ryzyko niekorzystnych korelacji.

➤ Art. 439.d

Wpływ wartości zabezpieczenia, jakie musiałaby zapewnić instytucja przy obniżeniu oceny jej wiarygodności kredytowej

Bank jest stroną umowy pożyczki z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym („Finance Contract”). Kwota pożyczki wynosi 100 mln Euro.

Wg stanu na koniec 2014 r. pożyczka zabezpieczona jest obligacjami Skarbu Państwa WZ0117 o wartości nominalnej 609 mln zł.

Zgodnie z zapisami Finance Contract, w przypadku obniżenia ratingu Banku poniżej poziomu BBB-, konieczne jest ustanowienie dodatkowego zastawu w formie i wysokości akceptowalnej dla EIB.

➤ Art. 439.e, 439.f, 439.g, 439.h, 439.i

Wartości godziwe umów z tytułu poszczególnych instrumentów pochodnych, wartości nominalne instrumentów w terminach pozostających do realizacji oraz wycenę pochodnych instrumentów finansowych przedstawiono w notach do Roczego Raportu Finansowego (Nota 16f).

Dane dotyczące depozytów zabezpieczających i kompensowania należności i zobowiązań na bazie umów ramowych zostały przedstawione w Informacjach uzupełniających do Roczego Raportu Finansowego.

Grupa stosuje dla określenia wartości ekspozycji kredytowej z tytułu instrumentów pochodnych metodę wyceny według wartości rynkowej zgodnie z art. 274 CRR.

VI. Bufory kapitałowe, wskaźniki globalnego znaczenia systemowego (CRR art. 440, 441)

Nie dotyczy

VII. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442)

➤ Art. 442.a, 442.b

Strategia i polityka Grupy w odniesieniu do utraty wartości i tworzenia odpisów aktualizacyjnych została zaprezentowana w Raporcie, w części 3 „Ryzyko kredytowe” w rozdziale poświęconym zarządzaniu ryzykiem finansowym. Został tam zawarty szczegółowy opis:

- Organizacji procesu identyfikacji i pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego
- Analizy indywidualnej utraty wartości dla należności kredytowych
- Analizy kolektywnej portfela kredytowego

➤ Art. 442.c

Kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe (bez ryzyka kredytowego kontrahenta) po rozliczeniu równoważących się transakcji i przed uwzględnieniem skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, w podziale na kategorie ekspozycji (Oryginalna ekspozycja), obliczona dla celów wymogów w zakresie funduszy własnych

Tabela nr 8 Kwota oryginalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe (bez ryzyka kredytowego kontrahenta) po rozliczeniu równoważących się transakcji i przed uwzględnieniem skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, w podziale na kategorie ekspozycji (Oryginalna ekspozycja), wg stanu na 31.12.2014 r. i wartość średnia (kwartalna) w 2014 r. (w tys. zł)

Kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe (bez ryzyka kredytowego kontrahenta) po rozliczeniu równoważących się transakcji i przed uwzględnieniem skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, w podziale na kategorie ekspozycji (Oryginalna ekspozycja)	Wartość	Wartość średnia w 2014 roku (kwartalnie)
Portfel detaliczny, w tym:	36 248 794	35 657 583
* Kredyty zabezpieczone na nieruchomości (klasa IRB RRE)	27 172 713	27 182 189
* Kwalifikowane kredyty odnawialne (klasa IRB QRRE)	2 985 141	2 985 111
* Pozostałe kredyty detaliczne	4 212 008	3 611 793
* Małe przedsiębiorstwa	1 878 933	1 878 490
Portfel kredytów dla przedsiębiorstw	17 357 592	16 412 082
Należności od instytucji	2 498 415	2 711 870
Należności od sektora rządowego i banków centralnych	9 604 655	10 944 689
Portfel handlowy	934 147	640 379
RAZEM	66 643 603	66 366 604

➤ Art. 442.d

Grupa nie prezentuje rozkładu geograficznego ekspozycji, z racji nieistotnych ekspozycji wobec kontrahentów zlokalizowanych poza Polską.

➤ Art. 442.e

W Raporcie finansowym (część 3e „Kredyty i pożyczki” w rozdziale ósmym na temat zarządzania ryzykiem finansowym) zaprezentowano szczegółowe dane liczbowe w zakresie:

- Struktury kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom oraz podstawowe parametry jakości portfela kredytowego:
 - Kredyty nieprzeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości, łącznie z podziałem ekspozycji według stopni ryzyka stosowanych w systemie ratingów wewnętrznych
 - Kredyty przeterminowane, ale bez rozpoznanej utraty wartości, łącznie z podziałem według czasu trwania opóźnienia w spłacie i portfela kredytowego (przedsiębiorstwa, kredyty hipoteczne, pozostałe kredyty detaliczne)
 - Łączne kredyty bez rozpoznanej utraty wartości)
 - Odpisy z tytułu utraty wartości
 - Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości, łącznie z podziałem według rodzaju analizy (indywidualna, kolektywna) i portfela kredytowego
 - Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości objętego analizą indywidualną, łącznie z podziałem według rodzaju produktu kredytowego, stopnia pokrycia odpisami aktualizacyjnymi (korektami z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego) i według walut
 - Wielkość i struktura kredytów i pożyczek objętych restrukturyzacją należności
- Rozkład ekspozycji w zależności od branży i z podziałem na kategorie ekspozycji/rodzaje produktu (część 3i „Koncentracja ryzyka aktywów finansowych z ekspozycją na ryzyko kredytowe” w rozdziale na temat zarządzania ryzykiem finansowym).

➤ Art. 442.f

Grupa przedstawiła podział portfela głównych należności według terminów zapadalności dla głównych typów ekspozycji: lokaty oraz kredyty udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym (Nota do Roczego Raportu Finansowego nr 15b), kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota do Roczego Raportu Finansowego nr 18b).

➤ Art. 442.g

Poniższa tabela prezentuje podział należności kredytowych według istotnych branż, wraz z przedstawieniem wartości ekspozycji o utraconej wartości, ekspozycji przeterminowanych, odpisów z tytułu aktualizacji wartości (korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego), kwot spisanych z ewidencji bilansowej związanych z odpisami z tytułu aktualizacji wartości.

Tabela nr 9 Podział należności kredytowych według istotnych branż, wraz z przedstawieniem wartości ekspozycji o utraconej wartości, ekspozycji przeterminowanych, odpisów z tytułu aktualizacji wartości (korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego), kwot spisanych z ewidencji bilansowej związanych z odpisami z tytułu aktualizacji wartości, w tys. zł

	Sektor	Zaangażowanie bilansowe z utratą wartości	Zaangażowanie bilansowe przeterminowane > 4 dni	Korekty w tytule ogólnego ryzyka kredytowego (IBNR)	Korekty w tytule szczególnego o ryzyka kredytowego (impaired)	Kwoty spisane z ewidencji bilansowej w 2014 r.
A	Rolnictwo	3 366	16 240	1 002	1 906	174
B	Górnictwo	9 581	7 106	977	2 242	180
C	Przetwórstwo przemysłowe	249 296	344 626	19 891	172 580	11 880
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz i wodę	728	1 324	686	420	41
E	Dostawy wody, ścieki i odpady	2 825	5 719	529	1 634	91
F	Budownictwo	287 781	337 454	6 072	215 638	73 834
G	Handel i naprawy	175 437	264 788	17 193	123 532	26 300
H	Transport i gosp. magazynowa	78 973	372 159	9 893	40 168	6 519
I	Hotele i restauracje	6 389	12 328	2 092	4 733	829
J	Informacja i komunikacja	13 912	25 824	2 107	11 788	86
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	34 220	39 333	914	21 489	535
L	Obsługa nieruchomości	99 014	121 952	28 756	37 300	175
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	17 687	27 905	2 220	13 830	2 710
O	Administracja publiczna	11	11	328	4	
P	Edukacja	1 370	6 719	438	907	152

Q	Opieka zdrowotna	1 874	4 206	700	960	73
R	Kultura, rekreacja i rozrywka	3 180	4 052	173	2 425	164
N+S	Usługi pozostałe	60 540	50 627	2 015	27 862	3 644
	Razem	1 046 185	1 642 372	95 986	679 417	127 387

Jednocześnie w rozdziale „Ryzyko kredytowe” Sprawozdania Zarządu przedstawiono generalną ocenę poziomu ryzyka kredytowego oraz ocenę zmian w tym zakresie zaobserwowanych w bieżącym roku, wraz z kluczowymi wskaźnikami jakości aktywów. Przedstawiono tam też ocenę stopnia koncentracji portfela kredytowego w podziale na rodzaje produktów i branże.

➤ Art. 442.h

Grupa nie prezentuje informacji z podziałem na ważne obszary geograficzne, z racji nieistotnego zaangażowania wobec kontrahentów zlokalizowanych w państwach innych niż Polska.

➤ Art. 442.i

Uzgodnione zmiany korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego dla ekspozycji o utraconej wartości zostały zawarte w Notach do Roczno Raportu Finansowego, nr 8.

VIII. Aktywa obciążone (CRR art. 443)

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat aktywów obciążonych Grupy. Dla celów niniejszych ujawnień dany składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Według stanu na 31 grudnia 2014 Grupa zabezpieczała aktywami zobowiązania z następujących tytułów:

- transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu,
- kredyt lombardowy,
- transakcje na kontraktach terminowych na obligacje,
- transakcje na instrumentach pochodnych,
- Fundusz Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego,
- Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych.

Tabela nr 10 Aktywa obciążone, dane w tys. zł na 31 grudnia 2014

Aktywa Grupy	Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa obciążonych papierów wartościowych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych	Wartość godziwa nieobciążonych papierów wartościowych
Aktywa razem	2 565 964		58 174 518	
Kredyty na żądanie	0		3 436 645	
Instrumenty kapitałowe	0	0	10 476	10 476
Dłużne papiery wartościowe	1 064 870	1 064 870	9 111 185	9 111 185
Pozostałe kredyty i pożyczki	0		43 246 440	
Inne aktywa	1 501 094		2 369 772	

Dodatkowo Bank był zobowiązany do utrzymywania w okresie od 31 grudnia 2014 r. do 1 lutego 2015 r. na rachunku bieżącym Banku w NBP średniego salda (rezerwa obowiązkowa) o wartości 1 692 897 tys. zł.

IX. Korzystanie z ECAI⁴ (CRR art. 444)

Przy wyliczaniu wymogów z tytułu funduszy własnych dla podmiotów nie będących instytucjami i podmiotami rządowymi, Grupa nie korzysta z ocen ratingowych nadanych przez dopuszczone zewnętrzne agencje oceny ryzyka kredytowego (ECAI). Jest to uzasadnione nieistotną ilością kredytobiorców i kontrahentów, posiadających rating nadany przez ECAI.

Poniższa tabela prezentuje przyporządkowanie ratingu zewnętrznego każdej z wyznaczonych ECAI do stopni jakości kredytowej w jednolitej skali ratingowej Master Scale. Grupa uznaje następujące zewnętrzne agencje ratingowe: Fitch, Moody's, Standard & Poors.

Tabela nr 11 Jednolita skala ratingowa Banku a ratingi zewnętrznych agencji ratingowych

Klasy ratingowe w MS	Fitch	Moody's	S&P
1	AAA	Aaa	AAA
1	AA+	Aa1	AA+
2	AA	Aa2	AA
2	AA-	Aa3	AA-
3	A+	A1	A+
3	A	A2	A
4	A-	A3	A-
5	BBB+	Baa1	BBB+
6	BBB	Baa2	BBB
7	BBB-	Baa3	BBB-
8	BB+	Ba1	BB+
9	BB	Ba2	BB
10	BB-	Ba3	BB-
11	B+	B1	B+
12	B lub niższy	B2 lub niższy	B lub niższy

X. Ekspozycja na ryzyko rynkowe (CRR art. 445)

Kwoty wymogów w zakresie funduszy własnych na różne rodzaje ryzyka rynkowego zostały zaprezentowane w punkcie IV.4 i IV.5 Ujawnień.

⁴ ECAI - ang.: *Eligible Credit Assessment Institution*

XI. Ryzyko operacyjne (CRR art. 446)

Opis metody wyliczania oraz kwoty wymogów w zakresie funduszy własnych na ryzyko operacyjne zostały zaprezentowane w punkcie IV.4 i IV.5 Ujawnień.

XII. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art. 447)

Według stanu na 31 grudnia 2014 r. Grupa posiadała ekspozycje kapitałowe nie klasyfikowane do portfela handlowego o łącznej wartości bilansowej 9.723 tys. zł. Przyjęte metody wyceny, klasyfikację w bilansie oraz efekt wyceny do wartości godziwej dla akcji kwotowanych na aktywnym rynku przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 12 Ekspozycje w papierach wartościowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym, dane w tys. zł.

Klasyfikacja bilansowa	Metoda wyceny	Wartość bilansowa	Efekt wyceny na aktywnym rynku kwotowanym ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny
Inwestycja w jednostki podporządkowane	Praw własności	2 762	-
Akcje i udziały dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa; dla akcji i udziałów niekwotowanych na aktywnym rynku, za wartość godziwą przyjmuję się wartość według kosztu nabycia pomniejszoną o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.	6 641	-
Akcje i udziały dostępne do sprzedaży	Wartość godziwa; wyliczana na bazie kwotowań aktywnego rynku	320	311

Najistotniejsze z punktu widzenia wartości bilansowych, ekspozycje w papiery kapitałowe Grupy według stanu na 31 grudnia 2014 r., wraz z przypisaniem celów strategicznych przedstawiały się następująco:

1. Polski Standard Płatności sp. z o.o.; wartość bilansowa 5 832 tys. zł. - celem zaangażowania kapitałowego jest wprowadzenie do oferty Banku nowych produktów i usług dla klientów Banku,
2. Lubuskie Fabryki Mebli S.A.; wartość bilansowa 2 761 tys. zł.- celem pierwotnym zaangażowania kapitałowego w LFM SA było uzyskanie zysków kapitałowych.
3. Biuro Informacji Kredytowej S.A.; wartość bilansowa 400 tys. zł - zaangażowanie kapitałowe wiąże się z prowadzoną działalnością bankową;

4. Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.; wartość bilansowa 313 tys. zł - zaangażowanie kapitałowe wiąże się z prowadzoną działalnością bankową;
5. Giełda Papierów Wartościowych SA; wartość bilansowa 320 tys. zł. - zaangażowanie kapitałowe wiąże się z prowadzoną działalnością na rynku kapitałowym.

W analizowanym okresie (rok 2014) Grupa:

- nie dokonywała zmian zasad rachunkowości ani metod wyceny dla akcji i udziałów,
- zrealizowała zysk na sprzedaży akcji z portfela „dostępne do sprzedaży” w wysokości 9 826 tys. zł.,
- w kalkulacji funduszy własnych dodatni efekt wyceny akcji kwotowanych na aktywnym rynku z portfela dostępne do sprzedaży prezentowany bilansowo w kapitale z aktualizacji wyceny (prezentowany w tabeli powyżej) nie został uwzględniony.

XIII. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448)

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym zostały przedstawione w Rocznym Raporcie Finansowym, w części dotyczącej zarządzania ryzykiem rynkowym, w rozdziale na temat zarządzania ryzykiem finansowym.

XIV. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne (CRR art. 449)

Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne są nieistotne (Roczny Raport Finansowy, Informacje uzupełniające)

XV. Polityka w zakresie wynagrodzeń (CRR art. 450)

Proces ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń

Polityka zmiennych składników osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Millennium SA, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka została opracowana na podstawie założeń dotyczących wynagradzania pracowników w Grupie Banku Millennium - z uwzględnieniem stosowanego systemu zarządzania i kontroli wewnętrznej oraz wymogów Uchwały Komisji Nadzoru Finansowego nr 258/2011 - przez powołany w tym celu zespół projektowy złożony z ekspertów z zakresu HR, prawa bankowego i prawa pracy, zarządzania ryzykiem oraz zapewnienia zgodności. Metoda analizy zakresów odpowiedzialności za decyzje obarczone ryzykiem, przyjęte założenia wynagradzania oraz zasady i kryteria oceny

były przedstawiane specjalnie w tym celu powołanemu Komitetowi Sterującemu do weryfikacji i akceptacji. Podobnej weryfikacji Komitetu podlegała wyłoniona lista stanowisk i osób odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji istotnie wpływających na profil ryzyka banku. W skład Komitetu Sterującego wchodził: Prezes Banku Millennium, Wiceprezes Banku, Członek Zarządu, Dyrektor Departamentu Ryzyka, Dyrektor Departamentu Planowania i Informacji Zarządczej.

„Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Millennium SA” (Polityka) została zatwierdzona na posiedzeniu Rady Nadzorczej Banku z dnia 30 listopada 2012. Treść Polityki została uszczegółowiona dokumentami opisującymi zasady wdrożenia Polityki odrębnie dla Członków Zarządu Banku i pozostałych pracowników Grupy podejmujących ryzyko („Risk Takers”) zaakceptowanymi na posiedzeniu Rady Nadzorczej Banku dnia 24 marca 2013.

Lista stanowisk i osób odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji istotnie wpływających na profil ryzyka obejmuje wszystkich Członków Zarządu Banku, Członków Zarządu Spółek Zależnych, w których Bank jest podmiotem dominującym oraz osoby szczególnie odpowiedzialne za kształtowanie lub kontrolę profilu ryzyka w Grupie Millennium. Przy ustalaniu „Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze” nie korzystano z usług konsultantów zewnętrznych.

Zakres i skład Komitetu Personalnego Rady Nadzorczej i Komitetu Personalnego Zarządu

Decyzje dotyczące premii na podstawie polityki zmiennych składników wynagrodzeń za 2014 podejmowały Komitety Personalne: działający przy Radzie Nadzorczej Banku Millennium Komitet Personalny w składzie obejmującym większość Członków Rady Nadzorczej oraz Komitet Personalny przy Zarządzie Banku w składzie obejmującym wszystkich Członków Zarządu Banku.

Komitet Personalny przy Radzie Nadzorczej jest odpowiedzialny min. za określanie warunków zatrudnienia i ocenę pracy Członków Zarządu Banku. Począwszy od 2013 roku do zadań Komitetu włączono wydawanie opinii na temat polityki zmiennych składników wynagrodzeń, w tym wysokości i rodzajów przyznawanych składników osobom zajmującym stanowiska kierownicze, które mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Komitet Personalny Rady Nadzorczej spotykał się w 2014 roku trzykrotnie, w trakcie posiedzeń dokonano przeglądu realizacji „Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Millennium S.A.” i podjęto decyzje dotyczące przyznania wynagrodzenia zmiennego Członkom Zarządu Banku za zakończone okresy oceny (w tym wynagrodzenia zmiennego o odroczonym terminie wypłaty). Natomiast Komitet Personalny przy Zarządzie Banku odbył dwa posiedzenia w 2014 roku, w ramach których ocenił pracę i przyznał premię w ramach rocznych programów premiowych dla „Risk Takerów”, nie należących do Zarządu Banku Millennium.

Informacje dotyczące kształtowania się wynagrodzeń:

Wynagrodzenia osób podejmujących decyzje wpływających na profil ryzyka kształtowane są w szczególności w odniesieniu do:

- zakresu zadań realizowanych w danej jednostce organizacyjnej,
- zakresu odpowiedzialności stawianego przed pracownikami
- na postawie analizy informacji płacowych przedstawianych w badaniach wynagrodzeń na rynku pracy w instytucjach finansowych

Zmienne składniki wynagrodzeń - roczna pula premiowa dla osób zajmujących stanowiska kierownicze jest przyznawana po uprzedniej analizie sytuacji Banku w zakresie:

- osiągniętych wyników biznesowych: zysku netto, wyniku na działalności bankowej, wskaźnika kosztów do dochodów, wskaźnika ROE;
- płynności: wskaźnika kredyty/depozyty, poziomu wartości aktywów płynnych;
- wskaźników adekwatności kapitałowej w odniesieniu do poziomu referencyjnego KNF.

Wyniki Banku przed przyznaniem puli premiowej na wynagrodzenia zmienne są analizowane w perspektywie trzyletniej.

Poziom puli premiowej jest skorelowany z osiągnięciem wyniku na działalności bankowej, zysku netto, wskaźnika koszty /dochody, ROE. Wskaźniki adekwatności kapitałowej w ocenianym okresie nie mogą obniżyć się poniżej poziomów akceptowanych przez KNF.

Wskaźniki ryzyka odnoszące się do płynności Banku w ocenianym okresie nie mogą obniżyć się poniżej poziomów akceptowanych przez KNF. Pula premiowa może być zwiększana wraz z poprawą wskaźników.

Wartość premii przyznanych Risk Takerom, nie może zgodnie z przyjętą w Grupie Banku Millennium Polityką zmiennych składników wynagrodzeń, przekroczyć 100% wynagrodzenia podstawowego.

Kryteria oceny wyników na poziomie Banku, jednostek organizacyjnych i indywidualnym będące podstawą do ustalenia i wypłaty indywidualnego zmiennego wynagrodzenia:

Dystrybucja puli premiowej:

Członkowie Zarządu Banku

Decyzje dotyczące przyznania premii Członkom Zarządu podejmuje Komitet Personalny Rady Nadzorczej po analizie wyników z uwzględnieniem

kryteriów finansowych:

- wykonanie zaplanowanych budżetów i wskaźników ustalonych dla zarządzanego obszaru działalności,
- porównanie z konkurencyjnymi bankami podobnej wielkości ,
- biznesowe kryteria rynkowe ustalone dla danego okresu;

oraz kryteriów niefinansowych, w szczególności:

- ogólnej jakości zarządzania w obszarze odpowiedzialności,

- skutecznego przywództwa i wkładu w rozwój Banku,
- zarządzania i nadzoru nad jednostkami w obszarze odpowiedzialności.

Pozostałe osoby objęte Polityką zmiennych składników wynagrodzeń

Komitet Personalny Zarządu Banku Millennium dokonuje oceny pracy w danym okresie rozliczeniowym kierując się kryteriami ilościowymi dla danego obszaru odpowiedzialności (Wyniki działalności bankowej linii biznesowych) oraz uznaniowej oceny indywidualnej jakości pracy i na tej podstawie ustala wartość rocznej premii uznaniowej.

Główne parametry i zasady ustalania wynagrodzeń i sposób powiązania z wynikami:

Członkowie Zarządu

Pula premiowa przeznaczona na wypłaty premii Członków Zarządu nie może przekraczać wartości 100% łącznych rocznych wynagrodzeń zasadniczych oraz 2% Skonsolidowanego Zysku Netto Grupy Millennium.

Przyznanie i wypłata 50% wartości zmiennych składników wynagrodzeń następuje po zakończeniu okresu rozliczeniowego i po ogłoszeniu wyników finansowych a wypłata 50% wynagrodzenia zmiennego podlega odroczeniu na 3 lata, płatnego w równych rocznych ratach. Członkowie Zarządu otrzymują każdą przyznaną część premii - wypłaconą w roku następującym po okresie rozliczeniowym i odroczoną - w połowie w gotówce a w połowie w instrumencie finansowym, którego wartość odnosi się do wartości akcji Banku Millennium.

Pozostałe osoby objęte Polityką zmiennych składników wynagrodzeń

Pozostałym osobom objętym Polityką zmiennych składników wynagrodzeń premia wypłacana jest w 50% w formie gotówkowej w roku następującym po danym roku obrotowym. Pozostałe 50%, jest wypłacane w instrumencie finansowym odnoszącym się do wartości akcji Banku Millennium- w równych rocznych ratach przez 3 lata.

Wynagrodzenie zmienne osoby objętej Polityką nie może przekraczać 100% jej łącznego rocznego wynagrodzenia stałego.

Zasady przyznawania odroczonego składnika

Premia, w części odroczonej podlega ponownej ocenie w kolejnych latach i może być na podstawie decyzji Komitetu Personalnego Rady Nadzorczej zmniejszona lub zatrzymana w zależności od sytuacji finansowej Banku wynikającej z działań podjętych w ocenianym okresie.

Warunkiem wypłaty jest niewystąpienie poniższych zdarzeń:

- istotna korekta wyników w odniesieniu do ocenianego okresu,
- niski poziom wyników Banku zagrażający bazie kapitałowej,
- materializacja ryzyka decyzji podjętych w ocenianym okresie wpływająca negatywnie na profil ryzyka banku.

Informacje ilościowe dotyczące wynagrodzeń

Zbiorcza informacja ilościowa dotycząca wysokości wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Millennium, mających istotny wpływ na profil ryzyka, w rozumieniu artykułu 450 CRR

Tabela nr 13 Zagregowane informacje ilościowe dotyczące łącznego wynagrodzenia, z podziałem na obszary działalności przedsiębiorstwa oraz z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (w tys. zł)

Linie biznesowe	Łączne wynagrodzenie		
	Zarząd Banku	Risk Takers (bez Członków Zarządu)	Łącznie
Bankowość Detaliczna		996	996
Bankowość Przedsiębiorstw		4 607	4 607
Ogólne Zarządzanie Bankiem	16 567	6 235	22 802
Łącznie	16 567	11 837	28 404

Tabela nr 14 Wysokość wynagrodzeń za dany rok obrotowy z podziałem na wynagrodzenie stałe i zmienne oraz liczba osób je otrzymujących; wysokość i forma wynagrodzenia zmiennego z podziałem na świadczenia pieniężne, akcje i instrumenty związane z akcjami oraz inne typy; wysokość wynagrodzenia z odroczoną wypłatą z podziałem na części już przysługujące i jeszcze nieprzysługujące; z podziałem na Członków Zarządu, osoby podległe bezpośrednio Członkom Zarządu i pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Grupie Banku Millennium, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (w tys. zł)

	Zarząd Banku	Osoby zajmujące stanowiska kierownicze - bezpośrednio podlegli Członkom Zarządu Banku	Pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze
Liczba osób	7	26	5
Wynagrodzenie stałe	8 867	8 558	1 370
Wynagrodzenie zmienne (*)	7 700	1 669	240
Gotówka łącznie	3 850	853	123
Gotówka wypłacona	1 925	853	123
Gotówka odroczone	1 925	0	0
Instrument finansowy łącznie (*)	3 850	817	118
Instrument finansowy	1 925	0	0

przyznany			
Instrument finansowy odroczoney	1 925	817	118
Instrument finansowy wypłacony	0	0	0

(*)Wynagrodzenie zmienne Członków Zarządu Banku za 2014 zostało przyznane decyzją Komitetu Personalnego Rady Nadzorczej Banku w dniu 21.05.2015

Tabela nr 15 Wysokość wynagrodzenia z odroczonej wypłatą przyznana w danym roku obrachunkowym, wypłacona i zmniejszona w ramach korekty o wyniki dla osób zajmujących stanowiska kierownicze z podziałem na Członków Zarządu, osoby podległe bezpośrednio Członkom Zarządu i pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Grupie Banku Millennium, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (tys. zł)

	Członkowie Zarządu	Osoby zajmujące stanowiska kierownicze - bezpośrednio podlegli Członkom Zarządu	Pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze
Liczba osób	7	24	3
Wynagrodzenie z odroczonej wypłatą wypłacone w danym roku obrotowym podlegające zmniejszeniu w ramach korekty związanej z wynikami dotyczącymi poprzednich lat obrotowych	679	281	20

Tabela nr 16 Płatności związane z przyjęciem do pracy i z odprawą w danym roku obrachunkowym oraz liczba beneficjentów takich płatności wśród osób zajmujących stanowiska kierownicze z podziałem na Członków Zarządu, osoby podległe bezpośrednio Członkom Zarządu i pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Grupie Banku Millennium, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (tys. zł)

	Członkowie Zarządu	Osoby zajmujące stanowiska kierownicze - bezpośrednio podlegli Członkom Zarządu	Pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze
Wypłaty związane z podjęciem i z zakończeniem zatrudnienia	1 740	0	0
Najwyższa taka płatność	1 740	0	0
Liczba osób otrzymujących takie płatności	1	0	0

Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym.

Nie ma takich osób.

XVI. Dźwignia finansowa (CRR art. 451)

Wartość wskaźnika dźwigni na 31.12.2014 r. w Grupie wynosiła 8,29%.

Grupa przy obliczeniu wskaźnika dźwigni nie stosuje odstępstw określonych w art. 499. 2 i 3 CRR. Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany zarówno w odniesieniu do kapitału Tier 1, jak i według definicji przejściowej kapitału Tier 1.

Podział miary ekspozycji całkowitej używanej we wskaźniku dźwigni i wartości wskaźnika dźwigni na 31.12.2014 r przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 17 Podział miary ekspozycji całkowitej i wartość wskaźnika dźwigni na 31.12.2014 r., dane w tys. zł i w %

Wartość i podział ekspozycji całkowitej zgodnie używanej we wskaźniku dźwigni, zgodny ze sprawozdaniem COREP	Wartość 1 miesiąca	Wartość 2 miesiąca	Wartość 3 miesiąca
Ekspozycja z tytułu transakcji finansowania papierów wartościowych zgodnie z art. 220 CRR	2 033 890 692	1 390 290 069	155 583 000
Instrumenty pochodne: wartość rynkowa	621 837 738	614 635 632	618 968 267
Niewykorzystane zobowiązania kredytowe, które można w każdej chwili bezwarunkowo anulować bez wypowiedzenia	678 212 461	690 202 786	722 804 005
Inne aktywa	57 909 095 334	58 206 719 919	59 417 975 106
Pozycje pozabilansowe o średnim/niskim ryzyku związane z finansowaniem handlu	126 300 415	121 954 831	122 008 791
Pozycje pozabilansowe o średnim ryzyku związane z finansowaniem handlu i pozycje pozabilansowe związane z oficjalnie wspieranym finansowaniem eksportu	264 478 045	264 151 272	244 027 578
Inne pozycje pozabilansowe	587 525 733	76 121 082	61 796 432
Wskaźnik dźwigni - wykorzystując w pełni wprowadzoną definicję Kapitału Tier 1	8,21	8,32	8,25
Wskaźnik dźwigni - wykorzystując definicję przejściową Kapitału Tier 1	8,30	8,41	8,38

Grupa nie stosuje kwot wyłączonych z ekspozycji całkowitej zgodnie z CRR 429.11.

Przy obecnie przyjętych założeniach Strategii Ryzyka i biorąc pod uwagę coroczną ocenę istotności rodzajów ryzyka, Grupa ocenia ryzyko nadmiernej dźwigni

finansowej jako nieistotne, nie opracowano więc desygnowanych procedur w tym obszarze.

W poniższej tabeli zaprezentowano kształtowanie się wskaźnika dźwigni w 2014 r. jego poziom znajduje się na zadawalającym poziomie, przy niewielkich zmianach, nie jest więc uzasadniony opis czynników wpływających na zmiany jego wielkości.

Tabela nr 18 Wartość wskaźnika dźwigni w 2014 r. (w %)

Wskaźnik dźwigni	30.06.2014	30.09.2014	31.12.2014
Wskaźnik dźwigni - wykorzystując w pełni wprowadzoną definicję Kapitału Tier 1, obliczony jako średnia arytmetyczna	8,23	8,14	8,26
Wskaźnik dźwigni - wykorzystując definicję przejściową Kapitału Tier 1, obliczony jako średnia arytmetyczna	8,44	8,30	8,36

XVII. Wymogi kwalifikujące do stosowania poszczególnych instrumentów i metod - stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (CRR art. 452)

XVII.1 Zezwolenie właściwego organu na stosowanie metody IRB (CRR art. 452.a)

Według stanu na 31.12.2014 r. Grupa Banco Comercial Portugues (dominujący właściciel Banku Millennium SA) uzyskała niżej opisane zezwolenia właściwego organu dotyczące stosowania przez Grupę i Bank Millennium SA metody IRB (dalej: „decyzje IRB”). Obydwa zezwolenia zostały wydane przez Banco de Portugal (nadzorca konsolidujący Grupy Banco Comercial Portugues), we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego (nadzorca lokalny).

Zezwolenie wydane pod koniec 2012 roku na stosowanie zaawansowanej metody IRB w odniesieniu do dwóch portfeli kredytowych: ekspozycji detalicznych wobec klientów indywidualnych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych (RRE) oraz wobec odnawialnych ekspozycji detalicznych (QRRE). Ta pierwsza decyzja dotycząca IRB zawierała ograniczenie (tzw. floor nadzorczy), zgodnie z którym minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych dla portfeli objętych decyzją musiały być czasowo utrzymane na poziomie nie mniejszym niż 80% odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową. Floor nadzorczy obowiązywał do momentu stwierdzenia przez właściwy organ spełnienia warunków zawartych w przedmiotowej decyzji.

Zezwolenie wydane pod koniec 2014 roku dotyczyło m.in.:

- 1) zmniejszenia korekty nadzorczej (tzw. floor nadzorczy) dla portfeli RRE i QRRE z 80% do 70% wartości odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych

metodą standardową. Floor nadzorczy jest obliczany oddzielnie dla obydwu portfeli i następnie dopasowywany w sytuacji występowania różnic między stratami oczekiwanymi a odpisami na szczególne i ogólne ryzyko kredytowe w ten sposób, aby wpływ tego floora na współczynniki kapitałowe był taki, jak uwzględnienie jedynie 70% wymogów kapitałowych obliczanych metodą standardową. Całkowite zniesienie floora nadzorczego będzie możliwe po spełnieniu przez Grupę warunków określonych w decyzji w wyznaczonym terminie, t.j. do 31.12.2015 r.

2) uzależnienia rozpoczęcia stosowania metody IRB w odniesieniu do klasy pozostałych ekspozycji detalicznych, od spełnienia określonych warunków, w terminie do 30.06.2015 r.

3) uzależnienia rozpoczęcia stosowania metody IRB w odniesieniu do klasy ekspozycji wobec przedsiębiorstw (w tym kredytowanie specjalistyczne), od spełnienia określonych warunków, przy czym nowy wniosek o stosowanie metody IRB nie powinien być złożony wcześniej niż w dniu 31.12.2016 r.

4) uzależnienia zezwolenia na wprowadzenie zmian w zakresie modeli dotyczących portfeli RRE i QRRE od spełnienia określonych warunków, przy czym nowy wniosek o zgodę na zmianę w metodzie IRB w tym zakresie powinien być złożony do dnia 30.06.2015 r.

XVII.2 Struktura systemu ratingu wewnętrznego i powiązania między ratingami wewnętrznymi i zewnętrznymi (CRR art. 452.b.i)

Grupa definiuje system ratingowy jako wszystkie metody, procesy, mechanizmy kontroli, systemy gromadzenia danych i systemy informatyczne, które wykorzystuje się przy ocenie ryzyka kredytowego oraz zaliczaniu ekspozycji do odpowiedniej puli charakteryzującej się określonym poziomem ryzyka, w tym także zasady dotyczące nadrzędności modeli ratingowych, o ile mają zastosowanie oraz zasady przełamania ocen ratingowych. Elementem systemu ratingowego są modele PD, LGD, CCF-EAD (nazywane dalej modelami) oraz metodyki oceny finansowania specjalistycznego.

Ocena ryzyka kredytowego klienta w aspekcie prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) przez klienta opiera się na jednolitej skali ratingowej, zwanej Master Skalą.

Master Skala (MS) składa się z 15 stopni ratingowych, gdzie ratingi od 1 do 3 oznaczają wysoką jakość kredytową, ratingi od 4 do 6 to dobra jakość kredytowa, ratingi od 7 do 12 to średnia i niska jakość kredytowa, a ratingi 13 - 15 to ratingi proceduralne, zarezerwowane dla ekspozycji o obniżonej wartości.

Wszyscy klienci z dostępnym kredytowaniem, faktycznie wykorzystujący zatwierdzone limity kredytowe lub nie, i wszyscy inni uczestnicy transakcji kredytowej powinni mieć uprzednio nadany rating i być przypisanymi do odpowiedniej puli.

Odpowiednia polityka kredytowa lub ratingowa powinna określać model właściwy do wygenerowania ratingu lub homogenicznej puli dla danego segmentu klienta.

Każdy stosowany model PD musi zostać skalibrowany do MS na podstawie zaobserwowanego lub szacowanego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania.

Rating dla rządów, banków centralnych, organizacji międzynarodowych, wielostronnych banków rozwoju oraz Instytucji może zostać przypisany na podstawie ratingu przyznanego przez uznane agencje ratingowe, zmapowanego na Master Scale. Jeżeli powyższe podmioty będą miały więcej niż jedną ocenę ratingową przyznaną przez uznane agencje ratingowe (split rating), to zawsze należy stosować drugi najlepszy rating z ocen przyznanych przez uznane agencje.

Tabela prezentująca powiązania między wewnętrznymi a zewnętrznymi ocenami ratingowymi została przedstawiona w rozdziale VIII Ujawnień. Bank uznaje dla celów porównawczych następujące zewnętrzne agencje ratingowe: Fitch, Moody's, Standard & Poors.

Rating nadany w rezultacie działania modelu behawioralnego (rating behawioralny) jest z założenia ważniejszy niż nadany w rezultacie działania ratingu aplikacyjnego (rating aplikacyjny), jeżeli tylko rating behawioralny jest nadany.

Ratingi proceduralne (13, 14 i 15 wg Master Skali) przyznawane są klientom z symptomami pogorszenia zdolności i wiarygodności kredytowej lub z zadłużeniem przeterminowanym.

Rating proceduralny jest z założenia ważniejszy niż rating aplikacyjny i rating behawioralny.

Po ustaniu przesłanek do nadania któregośkolwiek ratingu proceduralnego, ratingi 13 i 14 od razu wygasają, natomiast rating 15 albo wygasa albo jest utrzymywany przez tzw. okres kwarantanny.

XVII.3 Stosowanie oszacowań wewnętrznych do innych celów niż obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem (CRR art. 452.b.ii)

Grupa postępuje zgodnie z zasadami IRB odnośnie stosowania kryteriów testu użytkowania (tzw. „*use test*”), co oznacza, że parametry ryzyka wykorzystywane do wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego są także parametrami, jakie wykorzystuje się dla innych celów wewnętrznych, w szczególności w procesie zarządzania ryzykiem. Modele ratingów wewnętrznych lub wewnętrznego szacowania strat odgrywają istotną rolę w procesie zarządzania ryzykiem oraz w procesie decyzyjnym na różnych poziomach zarządzania ryzykiem tzn. w zakresie definiowania strategii banku w obszarze ryzyka kredytowego, zatwierdzania i monitoringu ryzyka kredytowego oraz alokacji kapitału ekonomicznego.

Grupa posiada wieloletnie doświadczenie w wykorzystywaniu modeli ratingów wewnętrznych, biorąc pod uwagę fakt, że od lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku stosowane są poszczególne systemy ratingowe w ocenie ryzyka klientów. Od tego czasu metodyki te były rozwijane i doskonalone oraz w coraz większym zakresie

wdrażane w procesy biznesowe, dzięki czemu rosta świadomość i „kultura” zarządzania ryzykiem w procesie zarządzania.

- System informacji zarządczej

Oszacowania wewnętrzne są wykorzystywane w szerokim stopniu w systemie informacji zarządczej w obszarze ryzyka i działalności operacyjnej. Poszczególne szczeble zarządcze (Rada Nadzorcza, Zarząd, wyspecjalizowane komitety) otrzymują z określoną częstotliwością szczegółowe informacje w zakresie ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka i profilu ryzyka, z wykorzystaniem oszacowanych parametrów ryzyka, co umożliwia efektywne zarządzanie ryzykiem.

- Apetyt na ryzyko

Wewnętrzne oszacowania zostały wykorzystane w szerokim zakresie w określeniu „apetytu na ryzyko” Banku i Grupy Banku Millennium. W jego skład wchodzi mierniki, bufor i limity ilościowe, które wraz z wytycznymi jakościowymi dotyczącymi zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, określają skłonność Banku do podejmowania ryzyka. Parametry ryzyka stanowią także istotny element realizowanej strategii ryzyka, zawierającej cele i wytyczne w obszarze zarządzania różnymi rodzajami ryzyka.

- Limity koncentracji

W obszarze ryzyka koncentracji kredytowej i dużych zaangażowań, oszacowania wewnętrzne zostały wykorzystane przy opracowaniu limitów zaangażowania na poszczególne segmenty portfela kredytowego. W tym celu porównano poziom ryzyka - wyliczony przy użyciu parametrów ryzyka - z dostępnymi zasobami finansowymi, które mogą być użyte do zabezpieczenia ryzyka, z uwzględnieniem buforu na potencjalny wzrost ryzyka.

- Kompetencje decyzyjne

Ważnym obszarem zastosowania oszacowań wewnętrznych są kompetencje decyzyjne dla udzielania kredytów. Limity dla poziomów kompetencji decyzyjnych zależą od klasy ratingowej w MS oraz łącznej ekspozycji wobec grupy ekonomicznej klienta (oraz grupy podmiotów powiązanych, do której należy klient).

- Ocena zdolności i wiarygodności kredytowej

Oszacowania wewnętrzne wpływają w dużym stopniu na ocenę zdolności i wiarygodności kredytowej klienta. Nadany rating wpływa na poziom zdolności kredytowej w ramach: (a) sprawdzenia tzw. kryteriów odcinających, w ramach których określa się minimalny, możliwy do akceptacji rating dla każdego segmentu/produktu; (b) wyliczenia limitu kredytowego dla klienta.

- Cena kredytu i polityka cenowa

Parametry ryzyka są wykorzystywane również w wyznaczeniu ceny transakcji kredytowej, poprzez uwzględnienie w niej kosztu ryzyka oraz kosztu kapitału.

- Kapitał ekonomiczny

Parametry ryzyka kredytowego i rynkowego służą jako jeden z elementów umożliwiających wyliczenie kapitału ekonomicznego na ryzyko. Kapitał ekonomiczny wykorzystywany jest zaś w ocenie bezpieczeństwa funkcjonowania, alokacji i realokacji kapitału na linie biznesowe, ocenie efektywności z uwzględnieniem ryzyka, ustaleniu limitów koncentracji.

XVII.4 Opis procesu zarządzania ograniczeniem ryzyka kredytowego oraz uznawania technik ograniczania ryzyka kredytowego (CRR art. 452.b.iii)

Podstawowym kryterium brany pod uwagę w Grupie przy podejmowaniu decyzji o finansowaniu na określonych warunkach jest ocena posiadania przez klienta zdolności do terminowej obsługi tego finansowania, bez konieczności realizacji zabezpieczeń. Przyjmowane zabezpieczenia mają na celu ograniczenie ryzyka kredytowego ponoszonego przez Grupę na wypadek, gdyby klient nie dokonał spłaty w kwotach i terminach określonych w umowie. W związku z tym wymogi w zakresie przyjmowanego zabezpieczenia powinno być adekwatne do ryzyka kredytowego ponoszonego przez Grupę w przypadku danego klienta, przy uwzględnieniu specyfiki udzielanego finansowania. Dodatkowo w przypadku kredytów finansujących nieruchomości (w szczególności detaliczne kredyty hipoteczne) ustanowienie zabezpieczenia na nieruchomości stanowi obligatoryjny element produktu kredytowego.

Polityka zabezpieczeń Grupy określa zasady w zakresie akceptowanych typów, rodzajów i form prawnych zabezpieczeń, zasady wartościowania zabezpieczeń oraz wymogi przy ich przyjmowaniu, zasady wyceny zabezpieczeń oraz zasady ich monitorowania.

Lista akceptowanych przez Grupę typów zabezpieczeń jest szeroka i obejmuje zabezpieczenia finansowe, hipoteczne, pozostałe rzeczowe, gwarancje i poręczenia oraz należności. Rodzaje akceptowanych zabezpieczeń zostały szczegółowo określone, przy czym Grupa zdefiniowała również warunki w zakresie cech poszczególnych rodzajów aktywów, pozwalających na przyjęcie ich jako zabezpieczenie. Grupa zdefiniowała również listę akceptowanych form prawnych zabezpieczeń przy wzięciu pod uwagę ryzyka związanego z możliwością utraty zabezpieczenia, szczególnie w przypadku upadłości klienta lub prowadzonej wobec niego egzekucji komorniczej.

Grupa zdefiniowała zasady przeprowadzania wyceny wartości zabezpieczenia przyjmowanego na zabezpieczenie.

W przypadku zabezpieczeń finansowych wartość zabezpieczenia określana jest na podstawie bieżącej rynkowej wyceny danego aktywa po pomniejszeniu o zdefiniowane narzuty, w tym z tytułu zmienności cenowej.

Zabezpieczenia hipoteczne wyceniane są na podstawie operatów szacunkowych wykonywanych przez rzeczoznawców majątkowych, weryfikowanych przez wyspecjalizowane jednostki Grupy. Przy monitoringu wartości zabezpieczeń kredytów detalicznych w trakcie ich obsługi, aktualizacja wartości zabezpieczenia przeprowadzana jest metodą statystyczną przy wykorzystaniu indeksów zmian cen nieruchomości.

W przypadku zabezpieczeń rzeczowych sposób wyceny zależy od rodzaju, wartości jednostkowej aktywa oraz wieku aktywa - wycena najczęściej wykonywana jest w

oparciu o szacowaną cenę rynkową wyznaczaną przez wyspecjalizowane jednostki Grupy.

W każdym przypadku jednostki dokonujące wyceny/weryfikujące wyceny są oddzielone od jednostek sprzedażowych.

Odpowiednio do typu i rodzaju zabezpieczenia Bank monitoruje je pod kątem:

- spełnienia warunków umownych zabezpieczenia, w tym potwierdzenia pewności prawnej,
- aktualizacji wartości zabezpieczenia,
- istnienia zabezpieczenia (wizja lokalna).

Grupa dodatkowo stosuje cały szereg zabezpieczeń uzupełniających mających na celu ułatwienie prowadzenie egzekucji lub uprawdopodobnienie skuteczności zaspokojenia się z danego rodzaju zabezpieczenia.

XVII.5 Mechanizm kontroli systemów ratingowych oraz przeglądu systemów ratingowych (CRR art. 452.b.iv)

W Grupie obowiązuje zasada bezwzględnego rozdzielenia funkcji komercyjnych, które generują ryzyko kredytowe (funkcje te realizowane są w Obszarze Biznesowym), od funkcji oceny ryzyka kredytowego klienta i ekspozycji (funkcje te realizowane są przez jednostki w Obszarze Ryzyka). W obszarze ekspozycji detalicznych przyznawanie końcowej oceny ryzyka (ratingu) następuje w trybie automatycznym. W odniesieniu do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, nadawanie ratingu ryzyka dla klientów oraz monitoring i ewentualna zmiana ratingów w okresie ich obowiązywania należy do wyspecjalizowanego Departamentu Ratingów.

Zarządzanie modelami ratingowymi, w tym wykonywanie funkcji kontrolnych, jest uregulowane w procedurach wewnętrznych dotyczących budowy modeli, kalibracji modeli i monitorowania modeli. Odpowiedzialność za wykonywanie powyższych działań została powierzona desygnowanym właścicielom modeli.

W celu zapewnienia właściwej kontroli i przeglądu systemów ratingowych (właściwe oszacowanie parametrów ryzyka oraz przebieg procesu nadawania ratingu i decyzji kredytowej), wprowadzono proces monitorowania i walidacji.

Proces monitorowania wykonywany jest przez jednostkę odpowiedzialną za rozwój modeli.

Proces walidacji wykonywany przez jednostkę niezależną od jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za rozwój modeli.

W ramach procesu monitorowania i walidacji funkcjonują następujące jednostki:

- Komitet Ryzyka, który ponosi generalną odpowiedzialność za kontrolę ryzyka
- Komitet Walidacyjny Banku, który odpowiada za potwierdzenie wyników walidacji modeli ryzyka oraz kontynuację wdrażania środków określonych przez Biuro Walidacji Modeli. Rezultaty walidacji podlegają następnie ratyfikacji przez Komitet Ryzyka.

- Biuro Walidacji Modeli, które jest odpowiedzialne za jakościowe i ilościowe analizy, niezależną od budowy modeli walidację modeli, rozwijanie metodyk walidacji i monitoringu modeli, przygotowywanie raportów dla Komitetu Walidacyjnego.
- Właściciele Modeli i Właściciele Systemów Ratingowych odpowiedzialni za funkcję budowy, która obejmuje następujące elementy: opracowywanie nowych modeli, rekalkulacje istniejących modeli, zarządzania czynnikami mającymi wpływ na wykorzystanie modelu, wdrażanie zaleceń Komitetu Walidacyjnego, zarówno we własnym zakresie, jak i we współpracy z IT.

Raporty i rekomendacje wynikające z monitorowania modeli zatwierdza Kierujący Departamentem Ryzyka. Wyniki przedstawiane są na Komitecie Walidacyjnym, a następnie akceptowane przez Komitet Ryzyka.

Raporty i rekomendacje Zespołu Walidacyjnego zatwierdzane są przez Komitet Walidacyjny.

Przewodniczący Komitetu Walidacyjnego jest zobowiązany do przedstawiania Komitetowi Ryzyka oraz, jeśli to konieczne, innym komitetom odpowiedzialnym za kontrolę ryzyka kredytowego, wniosków Komitetu Walidacyjnego w odniesieniu do wszystkich modeli ryzyka kredytowego i systemów ratingowych oraz statusu realizacji ewentualnych działań korygujących.

Bank przechowuje dokumentację wdrożonych modeli, systemów ratingowych, raporty z walidacji, monitorowania, jak również metodyki, według których raporty z walidacji i monitorowania zostały sporządzone oraz protokoły dotyczące decyzji Komitetu Walidacyjnego i Komitetu Ryzyka.

Dodatkowo, Departament Audytu Wewnętrzznego dokonuje przeglądów systemów ratingowych zgodnie z rocznymi Planami Audytu zatwierdzanymi przez Radę Nadzorczą. Obejmują one obszar kredytowy, w tym w szczególności zagadnienia oszacowań wartości parametrów ryzyka: PD, LGD, CCF oraz współczynnika oczekiwanych strat EL. Przeglądy audytu uwzględniają także ocenę organizacji procesów zarządzania modelami, ich monitorowania oraz walidacji. Przeglądy realizowane są na podstawie jednolitych programów audytowych i metodologii zatwierdzonych przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej.

XVII.6 Opis procesu ratingów wewnętrznych (CRR art. 452.c)

XVII.6.1 Rządy i banki centralne (CRR art. 452.c.i)

Klasa ekspozycji podlegająca stałemu wyłączeniu z metody IRB

XVII.6.2 Instytucje (CRR art. 452.c.ii)

Klasa ekspozycji podlegająca stałemu wyłączeniu z metody IRB

XVII.6.3 Przedsiębiorcy, w tym mali i średni przedsiębiorcy, kredytowanie specjalistyczne oraz nabyte wierzytelności (CRR art. 452.c.iii)

Klasy ekspozycji podlegające planowi stopniowego wdrożenia metody IRB. Zgodnie z ostatnim zezwoleniem IRB, Grupa planuje złożyć Wniosek IRB w zakresie tych portfeli nie wcześniej niż 31.12.2016 r.

XVII.6.4 Ekspozycje detaliczne (CRR art. 452.c.iv)

- Modele PD

Proces ratingowy w Banku Millennium opiera się na następujących zasadach:

- i. nadanie klasy ryzyka wszystkim ekspozycjom kredytowym;
- ii. Wszystkie decyzje kredytowe powinny być poprzedzone nadaniem klasy ratingowej dla klienta;
- iii. W segmencie detalicznym proces nadawania ratingu oparty jest na modelach skoringowych/ratingowych PD;
- iv. Proces nadawania ratingu jest procesem niezależnym od procesu podejmowania decyzji kredytowych.

Przedstawione zasady nadawania ratingu mają zastosowanie do wszystkich kategorii ekspozycji detalicznych: ekspozycji detalicznych wobec klientów indywidualnych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, odnawialnych ekspozycji detalicznych oraz pozostałych ekspozycji detalicznych.

Klasa ekspozycji detalicznych wobec klientów indywidualnych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych obejmuje ekspozycje będące kredytem lub pożyczką zabezpieczoną hipoteką na nieruchomości wobec klientów detalicznych (mikroprzedsiębiorstwa i klienci indywidualni).

Klasa odnawialnych ekspozycji detalicznych obejmuje ekspozycje wobec osób fizycznych, niezabezpieczone, odnawialne, o wartości ekspozycji nie przekraczającej 100.000 euro oraz spełniające warunek niskiej zmienności stóp strat.

Wszystkie ekspozycje detaliczne nie zaliczone do powyższych kategorii są traktowane jako pozostałe ekspozycje detaliczne. Podlegają one planowi stopniowego wdrożenia, a zgodnie z ostatnim zezwoleniem IRB wniosek o stosowanie metody IRB dla tych ekspozycji będzie złożony przed 30.06.2015 r.

Kompetencje w procesie nadawania ratingu są podzielone w następujący sposób:

- a) Wprowadzanie danych
- b) Weryfikacja danych
- c) Nadanie ostatecznej oceny ryzyka (decyzja automatyczna);

Klasy ryzyka wynikające z modeli oraz ratingi proceduralne są nadawane automatycznie i nie podlegają korekcie eksperckiej.

W procesie nadania ratingu, Bank wykorzystuje dane z różnych dostępnych źródeł:

- źródła wewnętrzne (systemy informatyczne Banku),
- źródła zewnętrzne (Biuro Informacji Kredytowej S.A.)
- dane pozyskane od klientów.

W zakresie modeli niewykonania zobowiązań (modele PD), w klasie ekspozycji detalicznych funkcjonuje system ratingowy dla mikroprzedsiębiorstw i system ratingowy dla klientów indywidualnych. W ramach obu systemów używane są modele

skoringowe behawioralne oraz modele skoringowe aplikacyjne, desygnowane do określonych grup klientów i/lub produktów. W przypadku klientów z symptomami pogorszenia zdolności i wiarygodności kredytowej lub z zadłużeniem przeterminowanym nadawane są ratingi proceduralne.

Rating proceduralny ma pierwszeństwo stosowania. Jeśli klient nie posiada ratingu proceduralnego, zastosowanie ma rating behawioralny, o ile został nadany.

Rating behawioralny nadawany jest po raz pierwszy po trzech miesiącach współpracy klienta z Bankiem, a następnie z miesięczną częstotliwością, pod warunkiem, że rachunki klienta spełniają wymogi przewidziane w modelu behawioralnym.

Jeśli klient nie posiada ratingu proceduralnego oraz behawioralnego, zastosowanie ma rating aplikacyjny.

- Modele LGD

W zakresie modeli strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD), zostały one zbudowane dla dwóch portfeli:

- a) portfela niezabezpieczonego dla klientów detalicznych,
- b) portfela zabezpieczonego przez nieruchomości mieszkalne dla klientów detalicznych.

Zgodnie z CRR, banki mają za zadanie estymować parametry LGD wykorzystując dane dotyczące niewykonanych zobowiązań w ramach wszystkich dostępnych źródeł oraz uwzględniając wszystkie informacje istotne z punktu widzenia szacowania poziomu straty ekonomicznej.

Z tego powodu Bank przeprowadził oszacowanie parametrów LGD na bazie danych, która obejmuje wszystkie przypadki niewykonania zobowiązania wynikające z ilościowych i jakościowych przesłanek definicji niewykonania zobowiązania.

Zgodnie z metodologią wyliczenia LGD, głównymi elementami obliczeń są: prawdopodobieństwo uzdrowienia, lub zakończenie procesu windykacji klienta, wartość odzysków, koszty oraz stopa dyskontowa.

Bank przyjął następujące podejście do budowy modeli LGD:

- Oszacowanie prawdopodobieństwa ścieżki wyjścia ze stanu niewykonania zobowiązania - drzewo prawdopodobieństwa;
- Oszacowanie parametrów straty dla każdej ze ścieżek wyjścia ze stanu niewykonania zobowiązania.

Strata z tytułu niewykonania zobowiązania jest szacowana na poziomie transakcji.

- Modele ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (EAD)

Model EAD został zbudowany dla ekspozycji portfela detalicznego. Przy estymacji EAD, ekspozycja na moment niewykonania zobowiązania była porównywana z wartością limitu i zaangażowaniem bilansowym zaobserwowanym na rok przed zdarzeniem niewykonania zobowiązania. Kalkulacja parametrów ekwiwalentu bilansowego (CCF) była przeprowadzona dla grup produktów, dla których istniała możliwość wystąpienia zaangażowania pozabilansowego oraz Bank dysponował istotną liczbą obserwacji pozwalającą na wnioskowanie statystyczne, tj. dla limitów

w rachunkach (overdrafty) oraz kart kredytowych (portfel QRRE). W przypadku gwarancji, dla których liczba obserwacji była zbyt mała dla przeprowadzenia analiz statystycznych, przyjęto konserwatywną wartość CCF. Jednocześnie nie opracowano modelu EAD dla portfela RRE, z racji nieistotnej liczby obserwacji.

XVII.6.5 Ekspozycje kapitałowe (CRR art. 452.c.v)

Grupa Millennium klasyfikuje jako ekspozycje kapitałowe udziały oraz instrumenty kapitałowe posiadane przez jakiekolwiek jednostki Banku, z wyłączeniem, w ujęciu skonsolidowanym, udziałów reprezentujących inwestycje w spółki zależne, które są klasyfikowane jako transakcje wewnątrzgrupowe. Jednak ze względu na fakt, że łączna wartość portfela kapitałowego Grupy jest nieistotna, postanowiono stale wyłączyć przedmiotowe ekspozycje z podejścia IRB i wyliczać dla nich wymóg kapitałowy zgodnie z podejściem standardowym.

XVII.6.6 Wartość ekspozycji według kategorii ekspozycji, w tym wartość kredytów pozostających do spłaty (bilansowa), niewykorzystanych zobowiązań (pozabilansowa), średnie wagi ryzyka, średnie wartości ekspozycji ważonych ryzykiem (CRR art. 452.d.e)

Tabela nr 19 Wartość ekspozycji (EAD) według kategorii ekspozycji, w tym wartość kredytów pozostających do spłaty (bilansowa), niewykorzystanych zobowiązań (pozabilansowa) na 31.12.2014 r. (w tys. zł)

L.p.	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji	Rodzaj ekspozycji			
			Bilansowe	Pozabilansowe	Instr. pochodne	transakcje repo
1	Rządy i banki centralne	11 906 036	11 870 377	35 658		
2	Instytucje	2 653 941	2 374 649	70 165	209 127	
3	Przedsiębiorcy	10 654 092	10 122 616	531 476		
4	Ekspozycje detaliczne, w tym	35 051 593	33 577 205	1 474 388		
4a	- Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych	27 104 739	27 104 739			
4b	- Odnawialne ekspozycje detaliczne	2 596 355	1 138 270	1 458 086		
4c	- Pozostałe ekspozycje detaliczne	5 350 498	5 334 197	16 302		
5	Kredytowanie specjalistyczne	831 226	831 226			
6	Ekspozycje kapitałowe	10 477	10 477			
7	Ekspozycje w portfelu handlowym	1 499 712	934 287		409 841	155 583
8	Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi	1 285 154	1 285 154			
9	RAZEM	63 892 230	61 005 990	2 111 688	618 968	155 583

Tabela nr 20 Wartość ekspozycji, ekspozycji ważonej ryzykiem oraz średnia waga ryzyka według kategorii ekspozycji na 31.12.2014 r. (w tys. zł)

L.p.	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Średnia waga ryzyka
1	Rządy i banki centralne	11 906 036	0	0,0%
2	Instytucje	2 653 941	898 407	33,9%
3	Przedsiębiorcy	10 654 092	9 794 841	91,9%
4	Ekspozycje detaliczne, w tym	35 051 593	10 956 926	31,3%
4a	- Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych	27 104 739	6 079 466	22,4%
4b	- Odnawialne ekspozycje detaliczne	2 596 355	1 025 128	39,5%
4c	- Pozostałe ekspozycje detaliczne	5 350 499	3 852 332	72,0%
5	Kredytowanie specjalistyczne	831 226	820 696	98,7%
6	Ekspozycje kapitałowe	10 477	11 879	113,4%
7	Ekspozycje w portfelu handlowym	1 499 712	228 101	15,2%
8	Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi	1 285 154	869 651	67,7%
9	RAZEM	63 892 230	23 580 500	36,9%

XVII.6.7 Wartość ekspozycji detalicznych w poszczególnych klasach ratingowych pogrupowanych według klas umożliwiających zróżnicowanie ryzyka kredytowego (CRR art. 452.f)

Tabela nr 21 Wartość ekspozycji, ekspozycji ważonej ryzykiem oraz średnia waga ryzyka według kategorii ekspozycji na 31.12.2014 r. (w tys. zł)

L.p.	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji
1	Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych	27 104 739
1.1	• Wysoka jakość kredytowa (1-3 MS)	17 650 942
1.2	• Dobra jakość kredytowa (4-6 MS)	5 115 143
1.3	• Średnia i niska jakość kredytowa (7-12 MS)	3 251 064
1.4	• Ratingi proceduralne (13-15 MS)	1 087 591
2	Odnawialne ekspozycje detaliczne	2 596 355
2.1	• Wysoka jakość kredytowa (1-3 MS)	652 274
2.2	• Dobra jakość kredytowa (4-6 MS)	908 291

2.3	• Średnia i niska jakość kredytowa (7-12 MS)	866 533
4	• Ratingi proceduralne (13-15 MS)	169 258

XVII.6.8 Wartość rzeczywistych korekt o szczególne ryzyko kredytowe dla każdej kategorii ekspozycji (CRR art. 452.g)

Tabela nr 22 Wartość rzeczywistych korekt o szczególne ryzyko kredytowe dla każdej kategorii ekspozycji na 31.12.2014 r. (w tys. zł)

L.p.	Klasa ekspozycji	Wartość korekt z tyt. szczególnego ryzyka kredytowego
1	Rządy i banki centralne	0
2	Instytucje	531
3	Przedsiębiorcy	521 484
4	Ekspozycje detaliczne, w tym	740 121
4a	- Ekspozycje detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych	228 929
4b	- Odnawialne ekspozycje detaliczne	66 838
4c	- Pozostałe ekspozycje detaliczne	444 354
5	Kredytowanie specjalistyczne	86 890
6	Ekspozycje kapitałowe	0
7	Ekspozycje w portfelu handlowym	0
8	Inne aktywa niebędące ekspozycjami kredytowymi	0
9	RAZEM	1 349 027

Grupa nie zaobserwowała istotnych różnic w korektach wartości w 2014 roku w porównaniu w wcześniejszych doświadczeniach.

XVII.6.9 Opis czynników które miały wpływ na poniesione straty, oszacowania w zestawieniu z rzeczywistymi wynikami w dłuższej perspektywie czasowej (CRR art. 452.h.i.j.)

Porównanie wartości PD zrealizowanych z modelowymi

Poniższe tabele przedstawiają wyliczenia zrealizowanych stóp niewykonania zobowiązań oraz szacowanych wartości stopy niewykonania zobowiązań, dla portfeli objętych zezwoleniem na stosowanie metody IRB.

Tabela nr 23 Zrealizowane i szacowane stopy niewykonania zobowiązań („default”) dla portfela QRRE (w %)

Okres	Szacowana stopa default	Zrealizowana stopa default
2012	3,12%	2,16%
2013	2,74%	2,16%
2014	2,68%	1,99%

Tabela nr 24 Zrealizowane i szacowane stopy niewykonania zobowiązań („default”) dla portfela kredytów zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych (w %)

Okres	Szacowana stopa default	Zrealizowana stopa default
2012	1,12%	0,49%
2013	0,80%	0,49%
2014	0,78%	0,48%

Zrealizowane stopy niewykonania zobowiązań („default”) zmniejszyły się w ostatnich latach i są mniejsze niż szacowane. Obserwowane obniżenie zrealizowanych stóp default w ostatnich latach jest zgodne z trendami obserwowanymi na rynku i może być wyjaśnione:

- Stabilną sytuacją makroekonomiczną,
- Zmianą polityki kredytowej Banku wprowadzoną w 2010 r. w odpowiedzi na światowy kryzys finansowy.

Zrealizowane stopy default były także mniejsze niż przeciętne prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD) z powodu:

- Wyższych zrealizowanych stóp default z lat poprzednich, które zostały uwzględnione przy szacowaniu długookresowego PD
- Uwzględnianiu w szacowaniu długookresowego PD także dodatkowego, konserwatywnego buforu, związanego z błędami oszacowań, który podwyższa szacowane wartości parametru PD.

Porównanie wartości CCF zrealizowanych z modelowymi

Analizę zrealizowanych współczynników CCF przeprowadzono dla przypadków z portfela QRRE wchodzących w default w ciągu roku kalendarzowego 2014 (okres sprawozdawczy) oraz 2013 (okres porównawczy), które na koniec roku poprzedzającego dany okres (odpowiednio na dzień 31.12.2013 oraz 31.12.2012). znajdowały się poza defaultem i posiadały dodatnią ekspozycję pozabilansową. Analiza polegała na porównaniu średnich zrealizowanych wartości współczynników konwersji ze średnimi wartościami modelowymi (w obu przypadkach zastosowano średnią ważoną wielkością ekspozycji pozabilansowej). Współczynniki modelowe uwzględniają szereg narzutów konserwatywnych i powinny przewyższać faktycznie zrealizowane wartości. Otrzymane wyniki podano w poniższej tabeli.

Tabela nr 25 Porównanie wartości CCF zrealizowanych z modelowymi (w %)

	2014	2013
CCF modelowy	82,4%	80,6%
CCF zrealizowany	60,3%	41,0%

Zarówno w okresie sprawozdawczym jak i porównawczym zrealizowane wartości współczynników CCF nie przekroczyły wartości modelowych. W związku z tym, że Bank nie zanotował wyższych od spodziewanych poziomów współczynników konwersji kredytowej ten element ryzyka kredytowego nie prowadzi do wystąpienia wyższych od spodziewanych strat.

Porównanie wartości LGD zrealizowanych z modelowymi

Analizę zrealizowanych współczynników LGD przeprowadzono dla przypadków z portfeli RRE i QRRE. Wyznaczenie zrealizowanych wartości LGD wymaga dłuższej perspektywy czasowej, gdyż odzyski mogą wystąpić dopiero długo po wejściu ekspozycji w stan defaultu. W związku z tym wyliczenie zrealizowanych wartości LGD zostało oparte na przypadkach wchodzących w default do grudnia 2012 roku. Wyznaczony na tych przypadkach średni poziom LGD porównano ze średnim poziomem LGD wynikającym ze stosowanego modelu (w obu przypadkach zastosowano średnią ważoną wielkością ekspozycji). Wartości modelowe uwzględniają szereg narzutów konserwatywnych i powinny przewyższać faktycznie zrealizowane straty. Otrzymane wyniki podano w poniższej tabeli.

Tabela nr 26 Porównanie wartości LGD zrealizowanych z modelowymi (w %)

Wartość LGD	Portfel	
	RRE	QRRE
Zrealizowana	20,7%	62,9%
Modelowana	31,6%	84,2%

Dla obu analizowanych portfeli modelowe wartości strat znacząco przewyższyły poziomy zrealizowane. Można zatem stwierdzić że nie wystąpiły nadspodziewane straty związane z poziomami LGD, a stosowany model okazał się wystarczająco konserwatywny.

- CRR art. 452.j.

Nie dotyczy. Grupa nie posiada spółek prowadzących działalność kredytową za granicą.

XVII.7 Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego (CRR art. 453)

- CRR art. 453.a

Grupa nie stosuje saldowania ekspozycji bilansowych i pozabilansowych.

➤ CRR art. 453.b

Zasady i procedury dotyczące zabezpieczeń i zarządzania nimi.

W obszarze zarządzania zabezpieczeniami, Grupa stosuje podejście, zgodnie z którym zabezpieczenie służy zapewnieniu Grupie spłaty kapitału, odsetek, prowizji i opłat na wypadek, gdyby klient nie dokonał spłaty w kwotach i terminach określonych w umowie. Zawsze jednak podstawowym źródłem spłaty należności są dochody kredytobiorcy lub/i kredytowane przedsięwzięcie. W związku z tym zabezpieczenie powinno być adekwatne do ryzyka kredytowego ponoszonego przez Bank, przy uwzględnieniu specyfiki danej transakcji kredytowej.

Prawne zabezpieczenie obowiązuje do czasu spłaty wszystkich wierzytelności Grupy, wynikających z zabezpieczanej transakcji kredytowej. Termin ważności lub zapadalności zabezpieczenia nie powinien być wcześniejszy niż termin całkowitej spłaty zabezpieczanej transakcji kredytowej.

Zabezpieczenie w postaci nieruchomości (aktualizacja wartości)

W zakresie wyceny zabezpieczeń kredytowych, w odniesieniu do największego portfela kredytowego - kredytów detalicznych mieszkaniowych, w każdym przypadku w procesie rozpatrywania wniosków kredytowych wymagana jest wycena nieruchomości na zabezpieczenie kredytu, dokonana przez biegłego rzeczoznawcę.

Grupa monitoruje zabezpieczenia pod kątem:

- aktualizacji wartości bazowej zabezpieczenia,
- spełnienia warunków umownych zabezpieczenia,
- istnienia zabezpieczenia (wizja lokalna).

Aktualizacja wartości bazowej zabezpieczenia hipotecznego może być dokonana w jednej z poniższych form:

- ocena wartości nieruchomości, rozumiana jako oszacowanie przez Grupę aktualnej wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie transakcji kredytowej, dokonane w oparciu o stosowane przez Bank metody lub na podstawie analizy rynku nieruchomości na dzień dokonania oceny,
- wycena przez rzeczoznawcę.

Aktualizacja wartości bazowej zabezpieczeń finansowych

W przypadku zabezpieczeń finansowych następujących rodzajów 'Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych będące w sprzedaży przez podmioty grupy Banku, zarządzane przez Millennium TFI' oraz 'Akcje notowane na WGPW', ich wartość bazowa jest aktualizowana z częstotliwością dzienną.

Aktualizacja wartości bazowej zabezpieczeń rzeczowych

Aktualizacja wartości bazowej zabezpieczenia rzeczowego jest dokonywana poprzez ocenę wartości zabezpieczenia rzeczowego. Ocena wartości zabezpieczenia rzeczowego wykonywana jest raz w roku.

Ocena wartości zabezpieczenia rzeczowego polega na zastosowaniu do początkowej wartości zabezpieczenia z wyceny wskaźników umorzeniowych uzależnionych od wieku i rodzaju zabezpieczenia rzeczowego. Stosowanie umorzenia rozpoczyna się od roku następnego po roku produkcji. Dla każdego przedmiotu zabezpieczenia ustala się zakładany okres eksploatacji, po upływie którego przyjmuje się zerową wartość zabezpieczenia.

➤ CRR art. 453.c

Poniższa tabela zawiera typy, rodzaje i formy prawne zabezpieczeń akceptowanych przez Bank. Proces przyjmowania zabezpieczeń jest regulowany przez specjalnie desygnowane procedury. Dopuszczalne jest przyjmowanie innych rodzajów zabezpieczeń po spełnieniu określonych wymagań.

Tabela nr 22 Typy i rodzaje zabezpieczeń stosowanych przez Grupę

Typ	Rodzaj	Forma prawna
Finansowe	Lokata terminowa w Banku w zł/walucie obcej z gwarancją 100% kapitału	Przewłaszczenie
	Lokata Superduet w zł/walucie obcej z gwarancją 100% kapitału w części dotyczącej lokaty	<u>Dla lokaty:</u> - Przewłaszczenie <u>Dla jednostek uczestnictwa funduszu inwestycyjnego:</u> Zastaw rejestrowy (docelowo) i Zastaw zwykły (przejściowo)
	Program inwestycyjny Prestige w zł/walucie obcej	Przelew wierzytelności.
	Polisa gwarancyjna	Przelew wierzytelności
	Umowa ubezpieczenia Megazysk	Przelew wierzytelności
	Lokata terminowa w innym banku w zł/walucie obcej z gwarancją 100% kapitału	Przelew wierzytelności
		Zastaw rejestrowy (docelowo) i Zastaw zwykły (przejściowo)
	Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	Zastaw rejestrowy (docelowo) i Zastaw zwykły (przejściowo)
		Zastaw zwykły
	Akcje notowane na WGPW wchodzące w skład WIG 20, zdeponowane w Millennium Dom Maklerski	Przewłaszczenie
		Zastaw rejestrowy (docelowo) i Zastaw zwykły (przejściowo)
		Zastaw zwykły
	Bony skarbowe zdeponowane w Banku	Przewłaszczenie
		Zastaw rejestrowy (docelowo) i Zastaw zwykły (przejściowo)
Zastaw zwykły		
Zdematerializowane obligacje Skarbu Państwa dopuszczone do obrotu zorganizowanego zdeponowane w Banku lub Millennium Dom Maklerski	Przewłaszczenie	
	Zastaw rejestrowy (docelowo) i Zastaw zwykły (przejściowo)	
	Zastaw zwykły	
Zdematerializowane obligacje Skarbu Państwa niedopuszczone do obrotu zorganizowanego zdeponowane w Banku lub Millennium Dom	Zastaw rejestrowy (docelowo) i Zastaw zwykły (przejściowo)	
	Zastaw zwykły	

Typ	Rodzaj	Forma prawna
	Maklerski	
Hipoteczne	Nieruchomości mieszkalne (domy wielorodzinne, domy jednorodzinne, mieszkania, siedlisko w przypadku gruntów rolnych)	Hipoteka oraz
	Nieruchomości komercyjne (biura, magazyny, sklepy ,lokale usługowe, hotele)	Zastaw rejestrowy i Przewłaszczenie (warunkowo) - w przypadku zabezpieczenia na częściach składowych nieruchomości [np. urządzenia, sprzęt specjalistyczny, maszyny, linie technologiczne trwale związane z gruntem lub budynkiem, których demontaż naruszy konstrukcję budynku lub w istotny sposób obniży wartość demontowanego zabezpieczenia (np. instalacje mediów, windy)]
Rzeczowe	Pojazdy, w tym samochody, sprzęt budowlany na podwoziu samochodowym, inne pojazdy (np. naczepy i przyczepy oraz ciągniki siodłowe)	Zastaw rejestrowy i Przewłaszczenie (warunkowo) Zastaw rejestrowy na zabezpieczenie przyszłe i Przewłaszczenie (warunkowo)
	Flota, złożona z samochodów	Zastaw rejestrowy i Przewłaszczenie (warunkowo)
	Samodzielny sprzęt specjalistyczny i maszyny	Zastaw rejestrowy i Przewłaszczenie (warunkowo) Przewłaszczenie
	Linie technologiczne	Zastaw rejestrowy i Przewłaszczenie (warunkowo) Przewłaszczenie
	Zbiór środków trwałych, złożony z samodzielnego sprzętu specjalistycznego, maszyn	Zastaw rejestrowy i Przewłaszczenie (warunkowo)
	Zapasy	Zastaw rejestrowy i Przewłaszczenie (warunkowo) Przewłaszczenie
	Należności	Należności z kontraktów dotyczących działalności gospodarczej prowadzonej przez klienta oraz wynajmu
Należności ze stałej współpracy z określonymi kontrahentami		Cesja wierzytelności wynikających ze stałej współpracy z określonymi kontrahentami

Typ	Rodzaj	Forma prawna
Gwarancje i poręczenia	Gwarancja bankowa	Gwarancja bankowa
	Poręczenie	Poręczenie według prawa cywilnego
		Poręczenie wekslowe

➤ CRR art. 453.d

Grupa nie wykorzystuje gwarancji i kredytowych instrumentów pochodnych jako instrumenty zabezpieczania ryzyka w procesie wyliczania wymogów kapitałowych.

➤ CRR art. 453.e

Grupa obserwuje koncentrację związaną z ograniczaniem ryzyka kredytowego w odniesieniu do zabezpieczenia kredytów w postaci hipoteki na nieruchomości ustanowionej na rzecz Banku. Kredyty zabezpieczone na nieruchomości stanowiły na koniec 2014 r. ok. 60% łącznego portfela kredytowego, w tym kredyty w zł 21% portfela (ok. 9,3 mld zł), a kredyty denominowane w CHF 39% (ok. 17,7 mld zł). Głównym czynnikiem ryzyka związanego z tym zabezpieczeniem są:

- 1) wzrost kursu wymiany CHF/zł,
- 2) spadek wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie spłaty.

Obydwa powyższe czynniki ryzyka przyczyniają się do wzrostu przeciętnego wskaźnika LtV (stosunek wartości kredytu do wartości zabezpieczenia), wynikającego stąd wzrostu wartości kredytów, gdzie wartość LtV jest większa niż 100% oraz pogorszenia adekwatności kapitałowej.

Pierwszy czynnik ryzyka podwyższa wskaźnik Dtl (stosunek wartości zadłużenia z tytułu kredytów do dochodów klienta). Prowadzi to także do pogorszenia wskaźników płynności.

Grupa identyfikuje, mierzy, monitoruje i kontroluje w sposób ciągły powyższe czynniki ryzyka. Stosowana jest konserwatywna strategia płynności, która przewiduje utrzymanie buforów aktywów płynnych na nieoczekiwane zmiany kursowe. Plan kapitałowy, przewiduje utrzymanie adekwatności kapitałowej na satysfakcjonującym poziomie w ciągu najbliższych lat. Obydwa plany - płynności i kapitałowy - uwzględniają testy warunków skrajnych przewidujące istotną aprecjację kursy wymiany CHF/zł. Poziom kredytów zagrożonych jest regularnie monitorowany, a w sytuacji potencjalnych problemów ze spłatą zadłużenia nawiązywany jest kontakt, w celu zastosowania rozwiązania odpowiedniego do możliwości danego klienta. Jakość portfela kredytów zabezpieczonych na nieruchomości utrzymuje się na wysokim poziomie.

➤ CRR art. 453.f, 453.g - nie dotyczy

➤ CRR art. 454 - nie dotyczy

➤ CRR art. 455 - nie dotyczy

XVIII. Oświadczenie Zarządu

Niniejszym Zarząd Banku Millennium SA oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniach są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Grupy i Banku Millennium SA.

PODPISY

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
02.09.2015	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu
02.09.2015	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu
02.09.2015	Wojciech Haase	Członek Zarządu
02.09.2015	Andrzej Gliński	Członek Zarządu
02.09.2015	Maria Jose Campos	Członek Zarządu
02.09.2015	Michał Gajewski	Członek Zarządu